2021. január 20., szerda

P9_TA(2021)0014

Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikája – 2019. évi éves jelentés

Az Európai Parlament 2021. január 20-i állásfoglalása az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról – 2019. évi éves jelentés (2020/2208(INI))

(2021/C 456/09)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az ENSZ egyéb emberi jogi egyezményeire és eszközeire,

— tekintettel az emberi jogok európai egyezményére,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: az Alapjogi Charta),

— tekintettel a szociális jogok európai pillérére, és különösen annak 2., 3., 11. és 17. elvére,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2., 3., 8., 21. és 23. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 17. és 207. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió 2016. június 28-án közzétett, kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiájára,

— tekintettel az ENSZ 17 fenntartható fejlesztési céljára és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendre,

— tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és az Emberi Jogi Bizottság általános megjegyzéseire,

— tekintettel a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottságának általános megjegyzéseire,

— tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezményre (CEDAW), valamint az ENSZ nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölésével foglalkozó bizottságának általános ajánlásaira,

— tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-i ENSZ-egyezményre és annak 2000. május 25-én elfogadott két fakultatív jegyzőkönyvére,

— tekintettel a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló, 2007. március 30-i ENSZ-egyezményre,

— tekintettel a ENSZ Közgyűlésének „On the Fast Track to Accelerating the Fight against HIV and to Ending the AIDS Epidemic by 2030” (A HIV elleni küzdelem előmozdításának és az AIDS-járvány 2030-ig történő felszámolásának gyorsított folyamata) címmel kiadott, HIV-ről/AIDS-ről szóló, 2016. június 8-án elfogadott politikai nyilatkozatára,

— tekintettel az ENSZ-nek a nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló, 1992. december 18-án elfogadott nyilatkozataira,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a rasszizmus, a faji megkülönböztetés, az idegengyűlölet és az ezekhez kapcsolódó intolerancia teljes felszámolására irányuló konkrét fellépésre irányuló globális felhívásról, valamint a durbani nyilatkozat és cselekvési program átfogó végrehajtásáról és nyomon követéséről szóló, 2018. december 22-i határozatára,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 2019. május 28-án elfogadott határozatára, amely augusztus 22-ét a valláson vagy meggyőződésen alapuló erőszakos cselekmények áldozatainak nemzetközi ENSZ-emléknapjának nyilvánította,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2019. április 29-i, a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszakról szóló, 2467. sz. határozatára,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. sz. határozatára, valamint a nőkre, a békére és a biztonságra vonatkozó uniós stratégiai megközelítésre (2019–2024),

— tekintettel az EU és az ENSZ a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak felszámolását célzó Reflektorfény kezdeményezésére,

— tekintettel a Pekingi Cselekvési Platformra és a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjára, valamint ezek felülvizsgálati konferenciáinak eredményeire,

— tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) erőszakról és zaklatásról szóló, 2019. június 21-i 190. sz. egyezményére,

— tekintettel az ILO 2019. június 21-i, a munka jövőjéről szóló centenáriumi nyilatkozatára,

— tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programja és az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala közötti együttműködésről szóló, 2019. augusztus 16-i egyetértési megállapodásra,

— tekintettel az Európa Tanácsnak a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményére, valamint az 1992. november 5-én elfogadott Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájára,

— tekintettel az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló, 2011. május 11-i egyezményére (a továbbiakban: isztambuli egyezmény), amelyet nem minden tagállam ratifikált,

— tekintettel a „Cselekvési terv az emberi jogokról és a demokráciáról (2015–2019) – „Az emberi jogok központi szerepének megőrzése az uniós menetrendben"" című, 2015. április 28-i közleményre (JOIN(2015)0016), amelyet a Tanács 2015. július 20-án fogadott el, valamint annak 2017. júliusi félidős értékelésére (SWD(2017)0254),

— tekintettel a 2020 és 2024 közötti időszakra szóló, az emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos cselekvési tervre, melyet a Tanács 2020. november 17-én fogadott el,

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2019. évi ülésén képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2019. február 18-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel a szabályokon alapuló multilateralizmus megerősítését célzó uniós fellépésről szóló, 2019. június 17-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel az ENSZ-ben és az ENSZ Közgyűlésének 74. ülésszakán képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2019. július 15-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel a demokráciáról szóló, 2019. október 14-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI-) személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének előmozdítására és védelmére vonatkozó, 2013. június 24-én elfogadott uniós iránymutatásra,

— tekintettel a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításáról és védelméről szóló, 2013. június 24-én elfogadott uniós iránymutatásokra,

— tekintettel a Tanács által 2013. április 12-én naprakésszé tett, a halálbüntetésről szóló, a Tanács által 2014. május 12-én elfogadott, az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról szóló, valamint a Tanács által 2004. június 14-én elfogadott, az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokra,

— tekintettel a megkülönböztetésmentesség elvének a külső tevékenységek keretében való érvényesítéséről szóló, a Tanács által 2019. március 18-án elfogadott uniós emberi jogi iránymutatásokra,

— tekintettel a biztonságos ivóvízről és megfelelő higiénés körülményekről szóló, a Tanács által 2019. június 17-én elfogadott uniós emberi jogi iránymutatásokra,

— tekintettel az EU harmadik országokra irányuló, a kínzással és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy büntetéssel kapcsolatos politikájáról szóló, 2019. szeptember 16-án elfogadott felülvizsgált európai uniós iránymutatásokra,

2021. január 20., szerda

— tekintettel a „2020. évi közlemény az EU bővítési stratégiájáról” című, 2020. október 6-i bizottsági közleményre (COM(2020)0660), valamint a 2019 és 2024 közötti uniós jogalkotási ciklusra vonatkozó geopolitikai menetrendre,

— tekintettel az Európai Bizottság „A nemi hovatartozás jogi elismerése az EU-ban: a transzneműek útja a teljes egyenlőség felé” című 2020. júniusi jelentésére,

— tekintettel „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP III) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című, 2020. november 25-i közös közleményre (JOIN(2020)0017), valamint a Tanács 2020. december 16-i, a GAP III-ról szóló elnökségi következtetéseire,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) „Sok még a teendő az LMBTI-személyek egyenlősége érdekében” című, 2020. május 14-i második uniós LMBTI-felmérésére,

— tekintettel a vallás vagy meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításáért felelős uniós különmegbízott szerepéről szóló, 2020. július 30-i európai ombudsmani határozatra,

— tekintettel a vallás vagy meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításáért felelős uniós különmegbízott jelentéseire és az Európai Parlament a vallás vagy meggyőződés szabadságával és a vallási toleranciával foglalkozó frakcióközi munkacsoportjának jelentéseire,

— tekintettel az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről szóló, 2019. évi éves uniós jelentésre,

— tekintettel a harmadik országokban a korrupció és az emberi jogok helyzetéről szóló, 2017. szeptember 13-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel „A világban az őslakos népeket érő jogsértések, beleértve a nagyarányú földszerzést” című, 2018. július 3-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a vallás vagy meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításával kapcsolatos uniós iránymutatásokról és a kérdésért felelős különmegbízott megbízatásáról szóló, 2019. január 15-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia világbeli helyzetéről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról – 2018. évi éves jelentés” című, 2020. január 15-i állásfoglalására ([4]), valamint a korábbi éves jelentésekről szóló, előző állásfoglalásaira,

— tekintettel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértéséről az eljárási szabályzatának 144. cikkével összhangban 2019-ben elfogadott valamennyi (úgynevezett sürgősségi) állásfoglalására,

— tekintettel a gondolatszabadságért járó Szaharov-díjra, amelyet 2019-ben Ilham Tohti ujgur emberi jogi aktivista, közgazdasági professzor, a kínai ujgur kisebbség jogainak védelmezője és Kínában fogva tartott politikai fogoly kapott,

— tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,

— tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0259/2020),

A. mivel az Alapjogi Charta aláírásának 2019-es, 10. évfordulója emlékeztette az Uniót az arra irányuló kifejezett kötelezettségvállalására és a Szerződésen alapuló azon kötelezettségére, hogy határain belül és kívül egyaránt határozottan fellépjen az emberi jogok védelme, előmozdítása és érvényesítése érdekében; mivel ebből az alkalomból az Unió megerősítette elkötelezettségét amellett, hogy a nemzetközi színtéren továbbra is befolyásos szereplő maradjon, és a demokrácia és az emberi jogok globális védelmezőjeként továbbra is vezető szerepet játsszon;

([1]) HL C 337., 2018.9.20., 82. o.
([2]) HL C 118., 2020.4.8., 15. o.
([3]) HL C 411., 2020.11.27., 30. o.
([4]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0007.

B. mivel a nemek közötti egyenlőség az Unió alapértéke, az egyenlő bánásmódhoz és a megkülönböztetésmentességhez való jog pedig a Szerződésekben és az Alapjogi Chartában rögzített alapvető jog, és mivel ezért a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését horizontális elvként kell végrehajtani és valamennyi uniós tevékenységbe és politikába beépíteni;

C. mivel a keresztények képezik a világ legüldözöttebb vallási csoportját, és világviszonylatban az üldözött vallási hívők 80 %-át teszik ki; mivel ez az üldöztetés az oktatásban, foglalkoztatásban és társadalmi életben tapasztalt rendszeres megkülönböztetéstől a véleménynyilvánítás valamennyi formájának korlátozásán át a keresztény közösségek elleni fizikai támadásokig terjed, amely támadások súlyossága közel áll ahhoz, hogy megfeleljen a népirtás ENSZ által elfogadott nemzetközi fogalommeghatározásának;

D. mivel az 1995. évi Pekingi Nyilatkozat és cselekvési platform 25. éve hangsúlyozza a nők egyenlő jogainak és lehetőségeinek, valamint a döntéshozatalban és a demokratikus folyamatban való egyenlő részvételének fontosságát a demokrácia megszilárdítása érdekében;

E. mivel a nők részvételének hiánya a mesterséges intelligencia fejlesztésében növeli az elfogultság kockázatát; mivel a tudományos oktatás igen fontos a készségek, a tisztességes munka és a jövőbeli munkahelyek megszerzése szempontjából, valamint az ezeket tipikusan férfias területeknek tekintő nemi sztereotípiák felszámolásához, lehetővé téve, hogy a nők maradéktalanul érvényesíthessék emberi jogaikat;

F. mivel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (UNCRC) aláírása 30. évfordulójának 2019. novemberi megünneplése során az Unió hangsúlyozta, hogy elkötelezett a gyermekek és a szülők jogaira vonatkozó átfogó stratégia kidolgozása, valamint e jogoknak az uniós politikák középpontjába helyezése mellett; mivel a Parlament 2019. november 20-án külön konferenciát szervezett e témában, amely számos kérdéssel foglalkozott, többek között a folyamatosan változó digitális világban a gyermekek jogainak védelmével kapcsolatos kihívásokkal (különösen a gyermekpornográfiához való hozzáférés betiltása, valamint a zaklatás és az erőszak elleni küzdelem tekintetében), a gyermekek jogainak teljes körű érvényesítése előtt álló akadályok felszámolásával, valamint a fegyveres konfliktusok változó jellegének és azok gyermekek jövőjére gyakorolt hatásainak, többek között e konfliktusok fejlődésükre, oktatásukra és további életükre gyakorolt hatásának kezelésével, figyelembe véve ugyanakkor a gyermekek megbeszélések során elhangzott észrevételeit is;

G. mivel a Covid19-világjárvány által előidézett válság, az egyes államok erre való reagálásának módja, az egyenlőtlenségek elmélyülése és az általa okozott nehézségek, különösen a legkiszolgáltatottabb és leginkább marginalizált csoportok, valamint a nők számára, valamint a nemzetközi kapcsolatokra, a szabályokon alapuló nemzetközi rendre és a konfliktusokra gyakorolt hatása mind hosszú távú következményekkel jár az emberi jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos valamennyi ügyre nézve;

H. mivel a világjárvány által okozott válság például arra késztette a legtöbb országot, hogy sürgősségi intézkedéseket fogadjon el, korlátozva a számos emberi jog érvényesítéséhez szükséges szabadságokat, köztük elsősorban a mozgás és a gyülekezés szabadságát, valamint hogy a Covid19 vírus terjedésének megakadályozása érdekében új, megfigyelésre szolgáló eszközöket vessen be; mivel ezek az intézkedések jogos kérdéseket vetettek fel azok szükségességével, jogszerűségével, arányosságával, megkülönböztetéstől mentes jellegével, időtartamával és hatásaival kapcsolatban, az alapvető szabadságok rövid és hosszabb távú védelmének szellemében; mivel a világjárványt egyes országokban további, a demokráciát aláásó és a civil társadalom mozgásterét szűkítő negatív tendenciák kísérték;

I. mivel a világjárvány által okozott globális recesszió arra késztetheti a kormányokat, hogy prioritásként kezeljék a gazdasági tevékenység ösztönzését és a beruházások vonzását; hangsúlyozza, hogy ez nem történhet – többek között – az emberi jogok védelmével, az éghajlat-politikával és a szegénység – különösen a gyermekek és nők szegénysége – elleni küzdelemmel kapcsolatos politikai célkitűzésekre és normákra irányuló ambícióik kárára;

J. mivel az autoriter és populista mozgalmak világszintű térnyerése veszélyezteti az Unió alapját képező értékeket és alapelveket;

K. mivel az illiberális rezsimek egyre inkább letérnek az érett demokráciák útjáról és eltávolodnak a nyugati demokratikus normáktól, olyan álláspontokhoz ragaszkodva, amelyek az emberi jogok folyamatos és szándékos megsértéséhez vezetnek; mivel ezek az illiberális rezsimek korlátozzák az alapvető jogokat és szabadságokat, ezáltal a választási legitimitás hamis látszatát keltik olyan választások keretében, amelyek nem tekinthetők szabadnak, tisztességesnek, illetve átláthatónak;

2021. január 20., szerda

L. mivel a környezeti vészhelyzetek – többek között az éghajlatváltozás és az erdőirtás – az emberi tevékenységek nyomán alakulnak ki, és nemcsak a közvetlenül érintett személyekkel, hanem az emberiség egészével szemben is emberi jogi visszaélésekre adnak lehetőséget; mivel fontos, hogy felismerjük az emberi jogok és a környezetvédelem között fennálló kapcsolatot; mivel bizonyos régiókban a feszültségek elkerüléséhez alapvető fontosságú a vízhez való hozzáférés biztosítása;

M. mivel az uniós emberi jogi politika sikerességének és eredményességének egyik elengedhetetlen feltétele az Unió belső és külső politikái közötti, valamint az uniós külső politikák körén belüli nagyobb összhang; mivel az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság támogatására irányuló politikákat, valamint a büntetlenség elleni küzdelmet érvényesíteni kell minden más, külső dimenzióval rendelkező uniós szakpolitikán belül, beleértve a fejlesztési, a migrációs, a biztonsági, a terrorizmus elleni, a női jogokkal és a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó, a bővítési és a kereskedelmi politikákat is; mivel a nagyobb összhangnak lehetővé kell tennie, hogy az Unió gyorsabban reagáljon az emberi jogi jogsértések korai szakaszaiban, valamint aktívabb és hitelesebb szereplőként lépjen fel globális szinten az emberi jogok érdekében;

N. mivel az Európai Unió egyik legfőbb prioritása az emberi jogok és az európai normák uniós partnerországokon és szomszédos országokon belüli maradéktalan tiszteletben tartása, ideértve a menekültválság és a bevándorlás kezelését is; mivel az emberi jogok Covid19-világjárvány által hátrányosan érintett helyzete aggodalomra ad okot a szomszédos országokban, amelyeknek e tekintetben megfelelő intézkedéseket kell hozniuk, valamint együtt kell működniük saját, Európa-párti és demokratikus személyeket is magukban foglaló civil társadalmukkal;

O. mivel – különösen Ázsiában, a Közel-Keleten, Afrikában és Latin-Amerikában – egyre több ország alkalmaz utazási tilalmat annak megakadályozására, hogy az emberijog-védők részt vehessenek nemzetközi eseményeken;

Emberi jogok és demokrácia: általános tendenciák és a legfontosabb kihívások

1. üdvözli azon államok Covid19-világjárványra adott válaszait, amelyek az élethez és egészséghez való jogot helyezték az első helyre; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy alapvető fontosságú az emberek megfelelő életszínvonalának biztosítása; hangsúlyozza, hogy a világjárvány során hozott összes válaszintézkedésnek az emberi jogokon és a megkülönböztetésmentesség elvén kell alapulnia, és azoknak meg kell felelnie, valamint biztosítania kell a fenntartható fejlődési célok megvalósítása felé való haladást;

2. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az emberi jogok teljes körű tiszteletben tartását, valamint az emberi jogok egyetemes és elidegeníthetetlen, oszthatatlan, egymástól függő és egymással összefüggő voltára vonatkozó elv betartását, és elítél minden, ezek relativizálására irányuló kísérletet;

3. rendkívül súlyos aggodalmának ad hangot a demokratikus és emberi jogi normák hanyatlása és az alapvető szabadságok csorbulása miatt, amelyet a válság néhány országban okozott; úgy véli, hogy ez a hanyatlás elsősorban az önkényuralom térnyeréséből, a válság pusztító gazdasági és társadalmi következményeiből, valamint abból ered, hogy e következményeket ürügyként használják fel az állami intézmények és a választási ütemtervek manipulálására, az emberijog-védők, különösen a kisebbségek védelmezői, a politikai ellenfelek, a média, valamint a civil társadalom képviselői tevékenységeinek elnyomására, illetve az alapvető szabadságoknak és az emberi jogoknak – például a megkülönböztetésnek kitett személyek vagy csoportok, többek között a vallási vagy meggyőződési kisebbségek és az LMBTI-személyek jogainak – világjárványtól független célok elérése érdekében történő korlátozására; felhívja a figyelmet e tekintetben a fajon, etnikai hovatartozáson, valláson vagy kaszton alapuló gyűlöletbeszéd terjedésére, a félretájékoztatásra, a vírus terjesztésével vádolt kiszolgáltatott csoportok elleni támadásokra, valamint a családon belüli és a nemi alapú erőszak és a nemek közötti egyenlőtlenségek fokozódására; aggodalmának ad hangot a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó segélyek elosztása során tapasztalható megkülönböztetés miatt; elutasítja a támogatás mindennemű – többek között a vallási hovatartozás alapján történő – megtagadását; továbbá aggodalommal hívja fel a figyelmet egyes digitális technológiák olyan, az emberi jogokat sértő alkalmazására, melynek célja a világjárványnak a polgárok nyomon követésével és személyes adatainak lehívásával történő megfékezése;

4. megerősíti, hogy az államoknak tartózkodniuk kell attól, hogy a Covid19-világjárványt az önkényuralmi rendszer megszilárdítására, a demokrácia és a jogállamiság gyengítésére, illetve az emberi jogok sárba tiprására használják; mélységes aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az önkényuralmi rendszerek egyre súlyosabb intézkedéseket hoznak az eltérő vélemények elfojtása és a civil társadalom mozgásterének csökkentése érdekében; hangsúlyozza a civil társadalom jelentőségét, amely lehetővé teszi, hogy rugalmas, időszerű és hatékony válaszlépéseket lehessen tenni a nemzetközi jogot, az emberi jogokat és a demokratikus elveket sértő rendszerek tekintetében; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Covid19-hez kapcsolódó szükséghelyzeti intézkedésekhez gyakran nem társulnak arra irányuló egyértelmű kötelezettségvállalások, hogy a válság végével visszavonják őket;

5. emlékeztet arra, hogy az egészségügyi ellátáshoz való egyetemes hozzáférés emberi jog, és támogatja az egyetemes egészségügyi ellátás felé történő előrehaladást, mivel az elengedhetetlen a fenntartható fejlődéshez; üdvözli az Európai Unió Covid19-világjárványra adott, az „Európa együtt" megközelítésen alapuló, egész világra kiterjedő válaszát, amelynek középpontjában a szolidaritás kinyilvánítása és a partnereknek, különösen a legveszélyeztetettebb és leginkább érintett országoknak felkínált kézzelfogható segítségnyújtás áll;

6. aggodalommal veszi tudomásul, hogy az egészségügyi rendszer számos államban olyan hiányosságokkal küzd, amelyek aláássák az emberek testi és szellemi egészséghez és gyógyuláshoz való jogát, továbbá aggódik a fertőzés elkerülését célzó megelőző fellépések, a vízzel és a higiéniával kapcsolatos intézkedések, a tájékoztatás, valamint a hozzáféréssel és a jogokkal kapcsolatos megkülönböztetésmentesség terén tapasztalható hiányosságok miatt; üdvözli a Bizottság azon nyilatkozatát, amely szerint a Covid19 elleni vakcinát az egész világon elérhetővé kell tenni, és az Unió mindent meg fog tenni ennek érdekében;

7. emlékeztet arra, hogy az államoknak a Covid19-világjárvány kapcsán biztosítaniuk kell, hogy válaszaik nemi szempontokat figyelembe vevő és interszekcionális megközelítést is alkalmazzanak annak érdekében, hogy garantálják minden nő és lány ahhoz való jogát, hogy megkülönböztetéstől és erőszaktól mentesen élhessen, valamint hozzáférhessen az általa szükségesnek ítélt alapvető szexuális és reprodukciós egészségügyi szolgáltatásokhoz;

8. emlékeztet arra, hogy a világjárvány miatt világszinten csökkent az emberi jogi visszaélések nyomon követése és dokumentálása; támogatja az arra irányuló nemzetközi erőfeszítéseket, hogy a politikai, társadalmi és gazdasági szabadság korlátozását illetően értékeljék a világjárványra adott különféle nemzeti válaszokat, és egy olyan, emberi jogokon alapuló közös keretrendszer létrehozására törekedjenek, amely információkkal szolgál az egészségügyi válságokra adandó jövőbeli válaszokhoz; ezzel összefüggésben üdvözli, hogy a Bizottság és a Nemzetközi Intézet a Demokráciáért és a Választási Segítségnyújtásért (IDEA) kidolgozta a globális figyelőt;

9. határozottan elítéli a faji és etnikai hovatartozással, állampolgársággal, társadalmi osztályhoz vagy kaszthoz tartozással, vallással, meggyőződéssel, nyelvvel, életkorral, nemmel, szexuális irányultsággal, nemi identitással, nemi önkifejezéssel és nemi jellemzőkkel összefüggő megkülönböztetést, intoleranciát, üldöztetést és gyilkosságot, melyek számos országban és társadalomban továbbra is gyakran előfordulnak; elítéli az egyének vagy közösségek elleni, intoleráns és gyűlöletkeltő nyilatkozatokkal és fellépésekkel történő támadásokat; elfogadhatatlannak tartja, hogy számos országban rendkívül elterjedt a rasszizmus, az antiszemitizmus és az idegengyűlölet; ragaszkodik ahhoz, hogy a kormányok világszerte egyértelműen ítéljék el a rasszizmust és a megkülönböztetést, és alkalmazzanak zéró toleranciát;

10. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás, a környezet pusztulása és a biológiai sokféleség csökkenése hatalmas és egyre növekvő fenyegetést jelent az emberi jogokra nézve, ugyanis megfosztja az embereket az élethez való alapvető jogtól, különösen a globális éhezés fokozódása, a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek, a vízhez való hozzáférés korlátozása és az alultápláltságból eredő halálesetek, valamint a betegségek fokozott terjedése miatt; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás az egyéb emberi jogok, többek között az élelmezésbiztonsághoz, a biztonságos ivóvízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez, az egészséghez, a megfelelő lakhatáshoz, az önrendelkezéshez, a munkához és a fejlődéshez való jog gyakorlását is csorbítja; felhívja továbbá a figyelmet az éghajlatváltozás által a békére és a biztonságra jelentett kockázatokra, mivel az élelmiszer-ellátás bizonytalansága és a vízhiány a természeti erőforrásokért folyó versenyhez, majd instabilitáshoz és államokon belüli és azok közötti konfliktusokhoz vezethet; felhívja a figyelmet különösen a természeti erőforrások kiaknázása és a konfliktusok, háborúk és erőszak közvetlen vagy közvetett, többek között a magánszektor egyes szereplői által történő finanszírozása közötti kapcsolatra; kiemeli, hogy a legkevésbé fejlett országok vannak a leginkább kitéve az éghajlatváltozásnak, mivel nekik a legnehezebb ellenállni a pusztító hatásoknak, annak ellenére, hogy kevesebb üvegházhatású gázt bocsátanak ki a gazdagabb országoknál, amelyeket kisebb valószínűséggel érint az éghajlatváltozás;

11. megerősíti, hogy az emberi jogok és az éghajlat- és környezetvédelmi intézkedések előmozdítása és védelme összefügg egymással, mivel a nemzetközi emberi jogi jogszabályok jogorvoslati lehetőségeket és jogi eszközöket biztosítanak az éghajlatváltozás által okozott károk orvoslására, az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló intézkedések végrehajtására, valamint az államok, a vállalkozások és személyek felelősségre vonására az éghajlatváltozásra adott válaszaikért és a környezet állapotának további romlásához hozzájáruló fellépéseikért;

12. hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség és az emberi jogok összekapcsolódnak és összefüggenek egymással, és emlékeztet a tagállamok azon emberi jogi kötelezettségeire, hogy védeniük kell a biológiai sokféleséget, amelytől ezek a jogok függenek, többek között azáltal, hogy biztosítják a polgárok részvételét a biológiai sokféleséggel kapcsolatos döntésekben, valamint garantálják a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférést a biológiai sokféleség csökkenése vagy romlása esetén; támogatja a környezeti bűnözés tekintetében nemzetközi szinten megkezdett normatív erőfeszítéseket; e tekintetben annak előmozdítására ösztönzi az Uniót és a tagállamokat, hogy a környezetrombolást a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútuma értelmében vett nemzetközi bűncselekményként ismerjék el;

2021. január 20., szerda

13. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a környezet és az éghajlatváltozás miatt lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek támogatására; fontosnak tartja, hogy nemzetközi szinten foglalkozni kell a „lakóhelyét környezeti okokból elhagyni kényszerült személy" ENSZ-en belül használt fogalommeghatározásával, hogy nemzetközi jogi keret és közös megközelítés jöhessen létre azon személyek védelme érdekében, akik kénytelenek elhagyni lakóhelyüket; elismeri, hogy az éghajlatváltozás környezeti következményei súlyosbíthatják a kényszerű lakóhelyelhagyást, és ezért rámutat arra, hogy haladéktalanul szükség van olyan politikák végrehajtására, amelyek a Párizsi Megállapodásnak megfelelően lehetővé teszik az éghajlatváltozás hatásainak csökkentését;

14. tekintettel arra, hogy az erdők a szén-dioxid elnyelése és tárolása révén hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, mélységes aggodalmát fejezi ki az erdőirtás, az illegális bányászat és a tiltott kábítószerek előállítása miatt, különös tekintettel ezek 2019-es amazóniai eseteire; hangsúlyozza, hogy az erdőirtások első áldozatai gyakran az őslakos népek, és hogy az erdőirtás veszélyezteti többek között a földhöz való jogukat, valamint az alapvető erőforrásokhoz való hozzáférésüket; ezzel összefüggésben hangsúlyozza az ahhoz való jogot, hogy meghatározzák és kidolgozzák az önálló fejlődésükhöz, valamint a földjeik, területeik és egyéb erőforrásaik használatához kapcsolódó prioritásokat és stratégiákat; hangsúlyozza, hogy az őslakos népek jogainak megsértésével kapcsolatos büntetlenség az erdőirtás egyik mozgatórugója, ezért alapvető fontosságúnak tartja az ilyen jogsértésekért való felelősségre vonást; megjegyzi, hogy a természeti erőforrások jogellenes kiaknázása súlyosan károsíthatja a helyi közösségek társadalmi, gazdasági, kulturális, polgári és politikai jogait, beleértve a népek önrendelkezéshez való alapvető jogát és a természeti erőforrásaik feletti állandó szuverenitás elvét;

15. üdvözli a polgárok – különösen a fiatalabb generációk – arra irányuló, fokozódó törekvéseit és mobilizálódását, hogy a politikai és társadalmi változások kedvezzenek az emberi jogok tiszteletben tartásának, a demokratikus kormányzásnak, az egyenlőségnek és a társadalmi igazságosságnak, az ambiciózusabb éghajlat-politikai fellépésnek, valamint a környezet fokozottabb védelmének; kiemeli, hogy 2019-ben a világ minden régiójában olyan tömeges tiltakozó mozgalmak jelentek meg, amelyek tükrözik ezeket a törekvéseket, követelik a társadalmak intézményi és gazdasági rendjének megváltoztatását és az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló fellépéseket, valamint támogatják egy igazságosabb globális társadalom kialakulását; helyteleníti, hogy jogi, közigazgatási és egyéb intézkedések – mint például a tüntetések erőszakos leverése, a zaklatás és az önkényes letartóztatások – által sok országban megtagadják az emberektől a békés tüntetéshez való jogot; hangsúlyozza, hogy 2019-ban több száz békés tüntetőt tartóztattak le, sokukkal szemben embertelen bánásmódot és önkényes fogva tartást alkalmazva, továbbá nagy összegű bírságokat megfizettetve velük olyan bírósági eljárások keretében, ahol az eljárásjogi minimumkövetelményeket nem garantálták; hangsúlyozza, hogy fenn kell tartani a tiltakozások békés jellegét, és aggodalmát fejezi ki néhány olyan radikalizálódott csoport miatt, amely a tüntetések és a társadalmi mozgalmak által szervezett megmozdulások alkalmát kihasználva erőszakos cselekedeteket hajt végre és megzavarja a mindennapi életet; felszólítja a kormányokat, hogy ne alkalmazzanak aránytalan erőszakot a békés tüntetőkkel szemben, és vonják felelősségre a fentiekben leírt cselekmények elkövetőit;

16. alapvető fontosságúnak tartja a társadalmak, a családok és az egyének jogos követeléseire adott, pozitív változásokhoz vezető inkluzív párbeszéden alapuló politikai válaszokat; elítéli ugyanakkor a békés mozgalmak elnyomását, különösen azt, amikor a biztonsági erők túlzott erőszakot alkalmaznak, amit egyes kormányok az eltérő vélemények és a kritikus hangok elnémítása érdekében vetnek be a lakossággal szemben;

17. hangsúlyozza, hogy a gyilkosságokat, a fizikai támadásokat és a rágalomhadjáratokat, a bebörtönzéseket, a halálos fenyegetéseket, a zaklatást, a megfélemlítést és a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozását világszerte rendszeresen alkalmazzák az emberijog-védőkkel szemben, ideértve a női emberijog-védőket, a vallási és meggyőződési jogok védelmezőit, a helyi közösségeket, az őslakos csoportokat, a környezet- és földvédőket, a nem kormányzati szervezeteket, a civil társadalmi aktivistákat, a visszaélést bejelentő személyeket és az újságírókat; megjegyzi, hogy a női emberijog-védők nemi alapú fenyegetésekkel néznek szembe;

18. mélységes aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az emberijog-védőkkel szembeni szigorú fellépés érdekében egyes országok elnyomó jellegű kiberbiztonsági és terrorizmusellenes jogszabályokat alkalmaznak; felhívja a figyelmet a mélyebb nacionalizmus irányába mutató politikai tendenciákra és a vallással való, politikai haszonszerzés céljából való visszaélésre, amelyek intoleranciához vezetnek;

19. hangsúlyozza, hogy az uniós intézmények kötelessége, hogy aktívan támogassák a demokrácia és az emberi jogok védelmében elkötelezett szervezeteket és egyéneket; igazságszolgáltatást és elszámoltathatóságot követel az emberijog-védők elleni valamennyi támadás tekintetében; felszólítja az Uniót, hogy teljes sokféleségükben támogassa és védje az emberijog-védőket; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek fel kell lépnie annak érdekében, hogy hallathassák hangjukat, valamint hogy nyomást gyakoroljanak a harmadik országok hatóságaira, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül szabadon bocsássák a tevékenységük miatt fogva tartott emberijog-védőket; támogatja az európai politikai alapítványok által a demokratikus folyamatok megerősítése és a világ politikai vezetői új generációjának kinevelése terén végzett munkát;

20. súlyos aggodalmának ad hangot a háborúk és a katonai konfliktusok, valamint a bizonyos területek elhúzódó megszállásának és elcsatolásának folytatódása miatt, amelyek a nemzetközi humanitárius jog és az emberi jogok súlyos megsértéséhez, például népirtásokhoz, tömeggyilkosságokhoz, a polgári lakosság, többek között a vallási kisebbségek lakóhelyelhagyásra kényszerítéséhez, valamint – különösen a nők és gyermekek elleni – szexuális erőszak alkalmazásához vezetnek; határozottan elítéli a diktatórikus vagy tekintélyelvű hatalmak proxy háborúkban való részvételét, és hangsúlyozza, hogy a tárgyalásokon alapuló politikai megoldások a fenntartható béke előfeltételei; mély aggodalmának ad hangot a súlyos nemzetközi politikai feszültségek miatt, valamint a világ egyes régióiban a nem állami fegyveres csoportok és terrorista szervezetek fokozott tevékenysége, illetve a közösségi erőszak terjedése miatt;

21. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy bár az ENSZ 2020-ban ünnepelte fennállásának hetvenötödik évfordulóját, számos, a befelé forduló hozzáállásokból inspirálódó kormány fellépett a béke, a konfliktusmegoldás és az emberi jogok védelme érdekében tett, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, a nemzetközi jog, az ENSZ Alapokmánya és a Helsinki Záróokmány céljain és elvein alapuló többoldalú nemzetközi együttműködési erőfeszítésekkel szemben; bírálja, hogy a demokratikus országok nem alkotnak olyan közös nemzetközi vezető erőt, amely következetesen reagál a nemzetközi emberi jogi normák súlyos megsértésére, és amely egyesíti erőit az emberi jogok és a demokrácia előmozdítása, valamint a szabályokon alapuló nemzetközi rendszerek fenntartása érdekében, továbbá sürgeti az Uniót és a tagállamokat, hogy töltsék be e vezető szerep körüli űrt;

22. sajnálatát fejezi ki a migránsok és menekültek, különösen a lakóhelyüket elhagyni kényszerült nők, gyermekek, fogyatékossággal és krónikus betegséggel élők, a különböző szexuális irányultságú személyek, valamint az üldözött etnikai, vallási és világnézeti kisebbségekhez tartozók helyzete miatt, ők ugyanis a legkiszolgáltatottabbak közé tartoznak; megjegyzi, hogy a becslések szerint a nemzetközi migránsok száma 2019-ben csaknem 272 millió volt ([5]), ami a világ népességének 3,5 %-át teszi ki, és amiből több mint 20 millió menekült volt ([6]), és hogy az elmúlt két évben nagyarányú lakóhelyelhagyásra és migrációra került sor; megjegyzi, hogy 2019-ben nőtt azon menedékkérők száma, akik többek között a politikai hatalmat illegálisan tartó diktatúrák általi elnyomó gyakorlatok és emberi jogi jogsértések miatt az EU-27 tagállamaihoz folyamodtak nemzetközi védelemért ([7]); elítéli azokat a politikai intézkedéseket, amelyek aláássák a migránsok és menekültek emberi jogait és veszélyeztetik biztonságukat és életüket; határozottan elítéli a migrációhoz vagy menekültstátuszhoz kapcsolódó megkülönböztetést, intoleranciát, üldöztetést és gyilkosságokat; elítéli azt a negatív tendenciát, amely a migránsok és menekültek emberi jogainak védelmében állók és az őket segítők zaklatására és munkájuk bűncselekménnyé nyilvánítására irányul;

23. üdvözli, hogy a nők és lányok jogainak előmozdítására irányuló erőfeszítések világszerte egyre hangsúlyosabbá váltak; megjegyzi azonban, hogy a világon még egyetlen ország sem valósította meg a nemek közötti egyenlőséget;

24. hangsúlyozza, hogy – az Uniót is beleértve – a világ minden régiójában továbbra is elterjedt a nemi alapú erőszak, például a nőgyilkosság, valamint a nemi alapú megkülönböztetés, amely a nemek közötti egyenlőtlenségekből, az aránytalan nemi normákból és az erőviszonyok egyenlőtlen dinamikájából, a kulturális gyakorlatokból, például a kaszton alapuló megkülönböztetésből vagy a régóta fennálló diszkriminatív jogrendszerekből, valamint a nők jogait aláásó propagandából és félretájékoztatásból ered; elítéli a nők emberkereskedelem révén történő kizsákmányolását és a nemi alapú erőszak minden formáját, többek között a szexuális, fizikai és pszichológiai erőszakot, amelyek az emberi jogok legelterjedtebb és legrendszeresebb megsértései közé tartoznak;

25. felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy a nők ellen véleményük, vallásuk, filozófiai vagy szexuális irányultságuk vagy az emberi jogok védelmére irányuló aktivizmusuk miatt szexuális erőszakot alkalmaznak; hangsúlyozza, hogy az etnikai, vallási és világnézeti kisebbségekbe tartozó nők és a lányok kétszeresen is ki vannak téve a nemi alapú erőszaknak és megkülönböztetésnek; emlékeztet arra, hogy a leszbikus és biszexuális nők elleni, „nevelő célzatú nemi erőszak” formájában elkövetett erőszak a társadalmi megbélyegzés és a megkülönböztető jogrendszerek miatt egyes országokban továbbra is rendszerszintű problémát jelent;

26. elítéli, hogy a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai terén folyamatos visszaesés tapasztalható, ideértve minden arra irányuló kísérletet, hogy a szexuális és reproduktív egészség és jogok terén visszavonják a meglévő jogosultságokat és védelmet, továbbá a világ számos országában elítéli azokat a jogszabályokat, szakpolitikákat és gyakorlatokat, amelyek továbbra is megtagadják vagy korlátozzák ezeket a jogokat; ezzel összefüggésben elítéli a megfizethető, magas minőségű átfogó szexuális oktatás, a családtervezési szolgáltatások, a modern fogamzásgátlók, a biztonságos és legális abortusz és az anyák egészségügyi ellátásának megtagadását, továbbá a nők bántalmazását és a velük való helytelen bánásmódot az anyasági, a szülés előtti és a szülést követő ellátás során, valamint az olyan, kényszerítő szexuális és reproduktív

([5]) A migrációról szóló 2020. évi világjelentés – Nemzetközi Migrációs Szervezet (https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2020.pdf).

([6]) Az UNHCR által közzétett adatok szerint (https://www.unhcr.org/refugee-statistics/download/?url=fd4J).

([7]) Menekültügyi statisztikák – Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_statistics)

egészségügyi gyakorlatokat, amelyek nem tisztelik a nők szabad és tájékoztatáson alapuló beleegyezését; kiemeli, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztés elkerülését célzó segítségnyújtás érdekében védeni kell a kiszolgáltatott helyzetben lévő, különösen az egyedülálló és a nagycsaládos szülőket; rámutat, hogy olyan társadalmi és gazdasági környezetet és feltételeket kell teremteni, amelyek lehetővé teszik a szülők számára, hogy szakmailag tovább fejlődhessenek;

27. kiemeli, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztés megelőzése érdekében védeni kell a kiszolgáltatott helyzetben lévő – különösen az egyedülálló – anyákat; rámutat, hogy olyan társadalmi és gazdasági környezetet és feltételeket kell teremteni, amelyek lehetővé teszik az anyák számára a szakmai fejlődést;

28. elítéli továbbá világszerte azokat a kormányokat, amelyek ellenzik vagy hátráltatják a nők egyenlő jogok iránti követeléseit; hangsúlyozza, hogy a nők aktivizmusuk révén kiemelkedő szerepet játszanak a politikai és társadalmi mozgalmakban, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy gyakran súlyos árat fizetnek ezért azzal, hogy a brutális elnyomás és a háborúk által okozott erőszak, valamint a fegyveres konfliktusok során tapasztalható szexuális kizsákmányolás áldozataivá válnak;

29. mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2019-ben, a gyermek jogairól szóló egyezmény aláírása 30. évfordulójának évében világszerte továbbra is előfordultak a gyermekek elleni olyan súlyos emberi jogi visszaélések, mint például a gyermekmunka, a korai vagy kényszerházasság, a gyermekkereskedelem, a gyermekek – többek között szexuális célú – kizsákmányolása, a gyermekek fegyveres erők és csoportok általi besorozása és toborzása, a gyermekkatonák fegyveres konfliktusok során történő alkalmazása, a gyermekekkel szemben elkövetett szexuális visszaélések és a gyermekprostitúció, valamint a gyermekek – például bevándorlással kapcsolatos okokból történő – különválasztása és fogva tartása, továbbá a lányok előtt álló, szexuális és nemi alapú erőszakkal, korai terhességgel, HIV-fertőzéssel és iskolaelhagyással kapcsolatos kihívások; a világjárvánnyal összefüggésben sajnálatosnak tartja, hogy számos gyermeknek és fiatalnak kellett munkába állnia, következésképpen pedig otthagyniuk az iskolát azért, hogy ki tudják elégíteni alapvető szükségleteiket és támogatni tudják saját háztartásukat; hangsúlyozza, hogy ez a nem kívánt fejlemény visszalépést jelent a gyermekek iskolai oktatása terén;

30. mélységes sajnálatának ad hangot és elítéli azokat a 2019 első felében elkövetett terrortámadásokat és bombamerényleteket, amelyek a hívők és a vallásgyakorlást szolgáló, megőrzésre és védelemre szoruló helyszíneik ellen irányultak; riasztónak tartja, hogy ezek a szörnyű cselekmények egybeesnek bizonyos politikai vezetők és terrorcsoportok által folytatott, a gondolat, a lelkiismeret, a vallás vagy a meggyőződés szabadságához való jog megtagadását vagy korlátozását célzó gyűlöletkampányokkal; sürgeti az államokat, hogy mozdítsák elő a gondolat, a lelkiismeret, a vallás vagy a meggyőződés szabadságát és védjék meg a veszélyeztetett vallási és világnézeti kisebbségeket, gyors intézkedéseket hozva az erőszak elkövetőivel vagy a gyűlöletre uszítókkal szemben;

A demokrácia és az emberi jogok előmozdítása és védelme az uniós külpolitika középpontjában

31. emlékeztet arra, hogy az Unió az EUSZ 2. cikke szerint az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a szolidaritás, a jogállamiság, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásának értékein alapul; hangsúlyozza, hogy ezen értékek külső támogatása, a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok egyetemességének és oszthatatlanságának, valamint az ENSZ-elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartásának előmozdítása – az EUSZ 21. cikkével és az Unió stratégiai érdekeivel összhangban – az Unió közös kül- és biztonságpolitikájának központi elemét képezi, és ennek hatékony és koherens módon tükröződnie kell az Unió harmadik országokkal fenntartott kapcsolatainak valamennyi területén;

32. hangsúlyozza az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseinek fontosságát, hogy szembeszálljon az emberi jogi jogsértésekkel és határozottan és a hangját felemelve reagáljon azokra, bárhol, akár a közeli partnerországokban is kerüljön rájuk sor, és hogy folyamatosan erősítse az uniós és tagállami tisztviselők emberi jogokkal és nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos tudatosságát és ismereteit; emlékeztet arra, hogy a civil társadalom tényleges bevonása és a velük folytatott érdemi párbeszéd a sikeres emberi jogi politika sarokköve; felszólítja az összes uniós küldöttséget és azok emberi jogokkal foglalkozó központjait, hogy következetesen tegyenek eleget az emberijog-védőkkel, köztük a női emberijog-védőkkel, valamint a civil társadalom tagjaival való találkozókra, a fogva tartott aktivisták, demokratikus másként gondolkodók és emberijog-védők meglátogatására, bírósági tárgyalásaik nyomon követésére, valamint védelmük helyszíni támogatására vonatkozó kötelezettségeiknek; felszólítja továbbá az uniós küldöttségeket, hogy könnyítsék meg ezeket az intézkedéseket, amikor az Európai Parlament hivatalos kiküldetéseinek keretében a részt vevő európai parlamenti képviselők azokra kísérletet tesznek; hangsúlyozza, hogy az emberi jogi jogsértéseknek nemcsak a következményeit, hanem az alapvető okait is kezelni kell;

Multilaterális szinten folytatott uniós tevékenységek

33. sürgeti az Uniót és a tagállamokat, hogy az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési tervben a multilateralizmus tekintetében vállalt kötelezettségekkel összhangban dolgozzanak ki egy határozott stratégiát azzal a céllal, hogy megfékezzék az állam nemzetközi emberi jogi keretből való fokozódó kivonulását és e keret egyre gyakoribb háttérbe szorítását, valamint az arra irányuló a nemzetközi szintű próbálkozásokat, hogy aláássák az emberi jogoknak az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában meghatározott fogalmát; hangsúlyozza azt a nézetét, hogy a nemzetközi emberi jogi jogszabályoknak és a fenntartható fejlesztési célok 2030-ig történő elérésére vonatkozó ígéretnek továbbra is alappillérként kell szolgálniuk; javasolja, hogy az EUSZ 21. cikkével összhangban az emberi jogok területén a nemzetközi normák megőrzése vagy fejlesztése érdekében az Unió folytassa erőfeszítéseit az egyes országokkal és érdekelt felekkel való együttműködés révén, akár ugyanazokat az értékeket vallják, mint az Unió, akár nem;

34. felszólítja a tagállamokat, hogy elsősorban az emberi jogokkal kapcsolatos ügyek, különösen pedig az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv keretébe tartozó kérdések tekintetében és a szankciók elfogadása érdekében a Tanácsban a minősített többségi szavazás szabályának alkalmazásával tegyék hatékonyabbá az Unió kül- és biztonságpolitikáját; felszólítja a tagállamokat, hogy a többoldalú fórumokon egységesen és határozottan képviseljék az uniós álláspontot, valamint az alapvető uniós értékeket és érdekeket kihívások elé állító válságok esetén egységesen lépjenek fel, ugyanis ez az egyetlen módja annak, hogy az Unió vezető szerepet töltsön be a nemzetközi színtéren, és befolyását arra használja fel, hogy a globális kihívások, elsősorban az emberi jogok előmozdítása és védelme, valamint a környezettel és az éghajlattal kapcsolatos kihívások terén pozitív változásokat érjen el és összehangoltabban tudjon reagálni azokra;

35. ismételten hangsúlyozza, hogy az Uniót csak akkor ismerik el, tartják hitelesnek és hatékonynak a globális színtéren, ha alapvető értékeit – különösen a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok, a jogállamiság és az egyenlőség tiszteletben tartását – hitelesen tudja képviselni az Unión kívül is, és ez csak akkor lehetséges, ha biztosítja az e kérdésekkel kapcsolatos politikáinak koherenciáját; kéri az Uniót és tagállamait, hogy jó példával járjanak elöl és határozottan tartsák tiszteletben az emberi jogokat, következetesen ragaszkodjanak értékeikhez és védelmezzék azokat, valamint biztosítsanak kedvező környezetet a civil társadalom számára;

36. sajnálatosnak tartja, hogy az önkényuralmi rezsimek visszaéltek a többoldalú intézményekkel, és megkísérelték semlegesíteni a többoldalú emberi jogi intézményeket és mechanizmusokat abbéli képességüket illetően, hogy felelősségre vonhassák az államokat az emberi jogok megsértéséért; kéri az Uniót és annak tagállamait, hogy működjenek együtt a hasonlóan gondolkodó demokratikus szövetségeseikkel annak érdekében, hogy előmozdítsák többoldalú intézmények reformját, hogy ellenállóbbá váljanak az önkényuralmi rezsimek káros befolyásával szemben; elítéli továbbá, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában gyakran olyan országok foglalnak helyet, amelyek bizonyítottan súlyosan megsértették az emberi jogokat, és arra kéri az uniós tagállamokat, hogy legyenek rendkívül körültekintőek szavazási mintáikat illetően, és kerüljék az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának tagságára pályázó olyan országok támogatását, amelyek egyértelműen megsértik az emberi jogokat;

37. úgy véli, hogy a nem uniós országokkal folytatott emberi jogi párbeszéd az emberi jogok előmozdítása és védelme terén megvalósítandó kétoldalú szerepvállalás alapvető eszköze lehet, ha eredményorientált módon hajtják végre, és rendszeresen felülvizsgálják; emlékeztet arra, hogy az emberi jogi párbeszédre vonatkozó uniós iránymutatások számos kritériumot határoznak meg a párbeszéd megnyitására, amelyek kiterjednek „az emberi jogok helyzetének alakulására, a kormánynak a helyzet javítására irányuló szándékára, a nemzetközi emberi jogi egyezmények teljesítése iránti elkötelezettségére, az Egyesült Nemzetek Szervezetének emberi jogi eljárásaival és mechanizmusaival való együttműködési szándékára, valamint a civil társadalommal szemben tanúsított magatartására”; felhívja az EKSZ-t, hogy az uniós iránymutatásoknak megfelelően rendszeresen értékeljen minden párbeszédet; ragaszkodik ahhoz, hogy az emberi jogi párbeszédek keretében vessék fel az egyes eseteket, és biztosítsák ezen esetek megfelelő nyomon követését és átláthatóságát;

Az EU emberi jogi különleges képviselője

38. üdvözli Eamon Gilmore 2019. február 28-i kinevezését az EU emberi jogokért felelős különleges képviselőjévé; ismételten hangsúlyozza, hogy az EU emberi jogi különleges képviselőjének kinevezése előtt meghallgatást kellene tartani az Európai Parlamentben; arra bátorítja a különleges képviselőt, hogy tegyen diplomáciai erőfeszítéseket az uniós emberi jogi politika hatékonyságának növelése, az emberi jogi menetrend előmozdítását célzó nemzetközi szövetségek megszilárdítása, valamint annak érdekében, hogy a világ minden táján meggyőzze tárgyalópartnereit arról, hogy olyan politikákat fogadjanak el és hajtsanak végre, amelyek megfelelnek a demokrácia, az emberi jogok, a jogállamiság és a jó kormányzás legmagasabb szintű normáinak, valamint a nemzetközi jognak és normáknak, különösen a nemzetközi humanitárius jognak és a nemzetközi büntetőbíráskodásnak; javasolja továbbá, hogy a különleges képviselő kettőzze meg arra irányuló erőfeszítéseit, hogy biztosítsa az Unió belső koherenciáját az uniós emberi jogi külpolitika meghatározása és végrehajtása során; ragaszkodik ahhoz, hogy a Tanácsnak szóló rendszeres jelentéseit a Parlamenttel is megosszák; felszólítja az Uniót, hogy a különleges képviselő pozíciójának általános reformja keretében fokozza a különleges képviselő

láthatóságát és a pozícióval járó tevékenységek és missziók átláthatóságát, többek között az EKSZ honlapján e célból létrehozott oldalakon is, valamint pozícióját tegye állandóvá, megfelelő erőforrásokkal és a nyilvánosság előtti felszólalás lehetőségével annak érdekében, hogy beszámoljon a harmadik országokban tett látogatások eredményeiről és ismertesse az emberi jogi témákkal kapcsolatos uniós álláspontot;

Nemzetközi megállapodások

39. ismételten kéri, hogy az Unió és a nem uniós országok közötti valamennyi nemzetközi megállapodásba, különösen a kereskedelmi és a társulási megállapodásokba szisztematikusan építsenek be emberi jogi záradékokat, és azokat megfelelően hajtsák végre és kövessék nyomon, többek között mérhető referenciaértékek és rendszeres hatásvizsgálatok révén, a Parlament és a civil társadalom bevonásával; hangsúlyozza, hogy ezeknek a záradékoknak rendelkezniük kell a hatékony végrehajtásukat biztosító mechanizmusokról, valamint a megállapodás megsértését követő egyértelmű és hiteles következményeket meghatározó eljárásokról, beleértve a megállapodás felfüggesztését vagy végső megoldásként az Uniónak a megállapodásból való kilépését; az adott szakpolitikai területekért, például a kereskedelemért és az emberi jogokért felelős szakosodott szereplők közötti jobb együttműködést és kommunikációt szorgalmaz annak érdekében, hogy a kereskedelmi és beruházási politikán belül hatékonyabban érvényesüljenek az emberi jogi szempontok; sürgeti, hogy a kereskedelmi és külföldi beruházási megállapodásokkal kapcsolatban hozzanak létre független emberi jogi nyomon követési mechanizmusokat, valamint független panasztételi mechanizmust annak érdekében, hogy az érintett polgárok és a helyi érdekelt felek számára hatékony jogorvoslati lehetőséget biztosítsanak;

40. hangsúlyozza, hogy a demokrácia és az emberi jogok harmadik országokon belüli előmozdítása és védelme akkor érhető el eredményesen, ha az uniós gazdasági és politikai ösztönzők – például az uniós finanszírozáshoz való hozzáférés, az általános preferenciarendszer és más vámkönnyítések odaítélése, valamint az uniós schengeni vízummentesség – estében feltételességet alkalmaznak; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a Bizottságnak az (EU) 2018/1806 rendelettel összhangban nyomon kell követnie – többek között – az emberi jogi helyzetet a vízummentességet élvező harmadik országokban, és arról rendszeresen jelentést kell tennie a Parlamentnek, valamint fel kell függesztenie a vízummentességet abban az esetben, ha az érintett országban megsértik az emberi jogokat;

Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz

41. szorgalmazza, hogy az Unió kötelezettségvállalásának és törekvéseinek való megfelelés érdekében a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) keretében a demokrácia és az emberi jogok előmozdítását és védelmét célzó tevékenységek tekintetében hajtsanak végre megfelelő költségvetést;

42. felszólítja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon az eszközt, és az NDICI célkitűzéseinek megvalósulásáról szóló éves jelentésébe foglaljon bele egy fejezetet arról, hogy a finanszírozásban részesülő partnerországok tiszteletben tartják-e az emberi jogokat, és betartják-e az eszköz általános elveit tartalmazó 8. cikket; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot megfelelő intézkedésekre, például az állami szereplők számára nyújtott uniós finanszírozás felfüggesztésére és a támogatás civil társadalom számára való átirányítására abban az esetben, ha a kedvezményezettek súlyosan megsértik az emberi jogokat vagy az NDICI elveit; a pénzügyi megállapodásokban nagyobb átláthatóságot szorgalmaz az emberi jogokkal kapcsolatos rendelkezéseket illetően, és annak tisztázását kéri, hogy az emberi jogok, a demokratikus elvek és a jogállamiság megsértése esetén, valamint a korrupció súlyos eseteiben milyen mechanizmus lép életbe, illetve milyen kritériumokat kell alkalmazni az ilyen megállapodások felfüggesztésére; kéri a Bizottságot, hogy határozottan tartózkodjon attól, hogy operatív megoldásként a harmadik országok kormányainak nyújtott költségvetési támogatást alkalmaz azokban az országokban, ahol az emberi jogok széles körű megsértése és az emberijog-védők elnyomása tapasztalható;

43. kéri az Uniót, hogy fordítson kiemelt figyelmet az Unió saját politikáihoz, projektjeihez és harmadik országokban nyújtott finanszírozásához kapcsolódó jogsértések értékelésére és megakadályozására, beleértve egy panasztételi mechanizmus létrehozását is azon személyek vagy csoportok számára, akiknek jogait az Unió ezekben az országokban folytatott tevékenységei megsérthették;

44. üdvözli, hogy a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze világszerte felbecsülhetetlen támogatást nyújt a civil társadalmi szervezeteknek, valamint rámutat, hogy ez az Európai Unió legfontosabb eszköze az emberi jogokkal kapcsolatos külpolitikájának megvalósításában; szorgalmazza a globális utódeszköz keretében a civil társadalom számára és az emberi jogok tekintetében nyújtott finanszírozás további fokozását;

45. felhívja a Bizottságot, hogy az EKSZ-szel együttműködve alakítson ki éves jelentéstételi keretet az Európai Beruházási Bank (EBB) számára, amelyben az Unión kívüli műveletei tekintetében beszámol az EUSZ 21. cikkében említett, az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános elveknek, valamint az emberi jogokra vonatkozó uniós stratégiai keretnek és cselekvési tervnek való megfelelésről; sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy az EBB által támogatott projektek összhangban legyenek az Unió politikájával és az emberi jogokra vonatkozó kötelezettségvállalásokkal, valamint hogy álljanak rendelkezésre az egyének számára elérhető elszámoltatási mechanizmusok az EBB tevékenységeivel kapcsolatos jogsértések bejelentésére; felszólítja az EBB-t, hogy a bankszektorban a szociális normákra vonatkozó politikáját fejlessze emberi jogi politikává; kéri, hogy a projektek értékelésénél emberi jogi mutatókat is alkalmazzanak;

Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv

46. üdvözli „Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv 2020–2024” elfogadását; csalódottságának ad hangot amiatt, hogy az EKSZ nem fordított kellő figyelmet a Parlament és Emberi Jogi Albizottsága azon ajánlatára, hogy a jó intézményközi együttműködés szellemében tevékenyen hozzájáruljon az említett cselekvési terv előkészítéséhez;

47. felhívja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy rendszeresen konzultáljanak a civil társadalommal, valamint folytassanak strukturált és rendszeres párbeszédet a Parlament illetékes szerveivel az új cselekvési terv végrehajtásáról annak lehetővé tétele érdekében, hogy a Parlament részt vehessen a cselekvési terv tevékenységeiben, különösen a parlamenti diplomácián keresztül, és ténylegesen betölthesse ellenőrző szerepét; javasolja, hogy határozzanak meg referenciaértékeket és eredménymutatókat a cselekvési terv végrehajtásának hatékony nyomon követése érdekében; felhívja az EKSZ-t, hogy e referenciaértékek alapján számoljon be a cselekvési terv célkitűzéseinek elérése terén elért eredményekről; kéri, hogy az EKSZ rendszeresen kövesse nyomon a cselekvési terv végrehajtása szempontjából releváns parlamenti állásfoglalásokat és vitákat; kitart amellett, hogy a tagállamok elkötelezik magukat a cselekvési terv mellett, és a cselekvési terv végrehajtásáról szóló éves jelentéshez való hozzájárulásképpen beszámolnak e stratégiai dokumentum alapján végrehajtott tevékenységeikről;

Reagálás az emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos kihívásokra

Demokratikus kormányzás és a civil társadalom mozgásterének javítása

48. úgy ítéli meg, hogy a demokratikus kormányzást és a jogállamiságot világszerte támadások érik olyan tényezők együttese révén, mint az önkényuralom és a populizmus erősödése, az egyenlőtlenségek és szegénység fokozódása, a civil társadalomra nehezedő nyomás, az álhírek terjedése, a félretájékoztatás, a kiberfenyegetések és a hibrid hadviselés, a külső szereplők által folytatott politikai beavatkozások és kampányok, a közintézmények hitelességének elvesztése, a társadalmak polarizációja, valamint és a közérdeket védő kollektív szervezetek gyengülése; hangsúlyozza továbbá, hogy a tömegtájékoztatás szabadsága elleni támadások és a nyilvános diskurzusnak az álhírek közösségi médiában való terjesztése révén történő manipulálására irányuló kísérletek soha nem voltak olyan gyakoriak és erősek, mint napjainkban; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy világszerte egyre többen átveszik és terjesztik az olyan önkényuralmi gyakorlatokat, mint amilyen például a civil társadalmi szereplők „külföldi ügynökként” való megbélyegzése;

49. kéri az Uniót és tagállamait, hogy továbbra is világszerte támogassák a demokratikus intézmények megerősítését és az átlátható és hiteles választási folyamatokat, ösztönözzék és engedjék szabadjára a demokratikus vitát, küzdjenek az egyenlőtlenségek ellen, biztosítsák a civil társadalmi szervezetek számára, hogy végezhessék munkájukat, támogassák a társadalom különböző szegmensei közötti párbeszédet, küzdjenek a korrupció és a büntetlenség ellen, valamint erősítsék meg az igazságszolgáltatás és az elszámoltatási mechanizmus függetlenségét és pártatlanságát; felszólítja az Uniót, hogy még jobban fokozza a választási megfigyelésre irányuló erőfeszítéseit, és szorosabban működjön együtt a nemzetközi szervezetekkel, elsősorban a különös jelentőséggel bírókkal, például az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel;

50. hangsúlyozza, hogy a korrupció és az emberi jogi visszaélések elválaszthatatlanok egymástól; felszólítja az Uniót, hogy emberi jogi programjába építse be a korrupció elleni küzdelmet is; ismételten hangsúlyozza, hogy az Uniónak kötelessége védelmezni a korrupciós esetek feltárásán és a csalások leleplezésén fáradozó korrupcióellenes szervezeteket, oknyomozó újságírókat és visszaélést bejelentő személyeket;

Az éghajlat-politikai fellépés és az emberi jogok

51. megerősíti, hogy az emberi jogok és az éghajlat- és környezetvédelmi intézkedések előmozdítása és védelme összefügg egymással, mivel a nemzetközi emberi jogi jogszabályok jogi lehetőségeket biztosítanak az éghajlatváltozás által okozott károk orvoslására, az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló intézkedések végrehajtására, valamint – elsősorban a leginkább szennyező – államok, a vállalkozások és a döntéshozók felelősségre vonására az éghajlatváltozásra adott válaszaikért;

52. olyan inkluzív és jogokon alapuló megközelítést szorgalmaz az éghajlat-politika előmozdítására, amely biztosítja a nyilvánosság részvételét és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést az éghajlatváltozással és annak következményeivel kapcsolatos politikai döntések kidolgozása, végrehajtása és felülvizsgálata során; megerősíti, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem együtt jár a bolygót és annak természeti erőforrásait védő személyek – többek között a föld- és környezetvédők és az őslakos közösségek – támogatásával és védelmével;

A konfliktusokra, az emberi jogok megsértésével kapcsolatos elszámoltathatóságra és a büntetlenség elleni küzdelemre vonatkozó uniós megközelítés

53. rámutat a modern konfliktusok összetettségére, amelyek gyakran nemzeti vagy regionális szinten alakulnak ki, néha hibrid vagy kibertámadások formájában, számos felet érintenek, többek között terrorszervezeteket és nem állami szereplőket, és katasztrofális humanitárius következményekkel járnak, különösen a harcoló felek és a nem harcoló felek

közötti különbségtétel nehézsége miatt; felhívja az Uniót, hogy erősítse meg a konfliktusokra adott válaszát, kezelve azok kiváltó okait, erőforrásokat fordítva a konfliktusmegelőzési és közvetítési erőfeszítésekre, mozgásteret keresve és fenntartva a politikai megoldások számára, szövetségeket kialakítva a hasonlóan gondolkodó országokkal és regionális szervezetekkel, további pénzügyi és technikai támogatást biztosítva a békefenntartást célzó polgári és katonai műveleti missziók számára, illetve bizalomépítő hidakat építve a harcoló felek között; felszólítja továbbá az Uniót, hogy biztosítsa a nemi szempont integrálását ezen erőfeszítésekbe, növelve a nők és a fiatalok szerepét a konfliktusmegelőzésben és -megoldásban, valamint a békefenntartásban, a humanitárius segítségnyújtásban és a konfliktust követő újjáépítési műveletekben, az átmeneti igazságszolgáltatásban, valamint az emberi jogok és a demokratikus reformok előmozdításában; felszólítja továbbá az Uniót, hogy kezelje az emberkereskedelem, valamint a szexuális és nemi alapú erőszak kérdését, és biztosítsa az alapvető és életmentő egészségügyi szolgáltatásokhoz való folyamatos hozzáférést; kitart amellett, hogy biztosítani kell a területek megszállásával vagy elcsatolásával kapcsolatos uniós politika koherenciáját; emlékeztet arra, hogy az uniós politikát minden ilyen helyzetben a nemzetközi humanitárius jognak kell vezérelnie, ideértve az elhúzódó megszállás eseteit is;

54. arra kér minden kormányt, hogy területének egészéhez biztosítson szabad hozzáférést a nemzetközi megfigyelők számára, ideértve az EU emberi jogi különleges képviselőjét, az ENSZ emberi jogi főbiztosát és az ENSZ különleges eljárásait is; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kulcsfontosságú nemzetközi humanitárius szervezetek és a nemzetközi megfigyelők akadálytalanul bejuthassanak a folyamatban lévő konfliktusok és katonai agresszió által érintett területekre;

55. felhívja a tagállamokat, hogy szigorúan tartsák be az ENSZ fegyverkereskedelmi szerződésének a kivitelről és az exportértékelésről szóló 7. cikkében, valamint az EU fegyverkivitelről szóló közös álláspontjában foglalt rendelkezéseket azáltal, hogy megtagadják minden olyan fegyver és megfigyelő eszköz átadását, amely azzal a kockázattal járna, hogy az importáló állam vagy nem állami szereplő az emberi jogokat vagy a nemzetközi humanitárius jogot sértő cselekedeteket követ el vagy segít elő, többek között az Európai Békekerettel összefüggésben;

56. felhívja a tagállamokat, hogy az Európai Békekereten belül hozzanak létre egy emberi jogi pillért, amely többek között a civil társadalom megerősítését és támogatását tűzi ki célul, többek között olyan programok révén, amelyek kifejezetten a békeépítésben közreműködő emberijog-védőknek elkülönített forrásokban részesülnek; felhívja a tagállamokat, hogy fontolják meg annak lehetőségét, hogy a jövőbeli Európai Békekeretbe kötelező emberi jogi biztosítékokat és hatásvizsgálatokat építsenek be, beleértve a védelmi és biztonsági kérdésekkel kapcsolatos, az emberi jogokkal kapcsolatos kellő gondosságra vonatkozó, szilárd szakpolitikai keretnek való megfelelést, az ENSZ emberi jogokkal kapcsolatos kellő gondosságra vonatkozó politikájának mintájára;

57. ismételten megerősíti, hogy rendíthetetlenül támogatja a Nemzetközi Büntetőbíróságot (NBB), és kéri a Római Statútum részes államait, hogy biztosítsák az NBB számára a megfelelő pénzügyi forrásokat annak érdekében, hogy az a megbízatásának keretein belül elláthassa feladatait; kéri a NBB-t, hogy pártatlanul és függetlenül folytassa munkáját; kéri az Uniót és tagállamait, hogy bátorítsanak minden ENSZ tagállamot a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának ratifikálására és végrehajtására; kéri az NBB Római Statútumának aláíróit, hogy működjenek együtt az NBB-vel; az NBB elleni támogatásokat igen sajnálatosnak tartja, és elítéli az annak személyzetével, különösen az NBB főügyészével szemben kiszabott egyedi szankciókat, amelyek elfogadhatatlanok; felhívja a részes államokat, hogy tegyenek konkrét lépéseket e szankciók megszüntetése és az általuk érintettek támogatása érdekében; hangsúlyozza, hogy az NBB az egyetlen olyan nemzetközi intézmény, amely fel tud lépni a világ néhány legszörnyűbb bűncselekménye ellen, és meg tudja védeni azokat az áldozatokat, akiknek nincs más jogorvoslati lehetőségük; elismeri a független szakértői felülvizsgálat munkáját, amelyet a reformra szoruló területek meghatározásával bíztak meg, és kéri az NBB-t, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést teljesítményének, hatékonyságának és pozitív hatásának növelése érdekében, különösen a munkája által érintett közösségek és áldozatok esetében; kéri az Uniót és tagállamait, hogy továbbra is védjék meg az NBB függetlenségét és pártatlanságát a nemzetközi büntető igazságszolgáltatás működésének akadályozását célzó támadásokkal szemben; felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy – többek között a tagállamok és Unión kívüli országok az egyetemes joghatóság elvének nemzeti jogrendszerükben való alkalmazása érdekében történő kapacitásfejlesztésén keresztül – tárjanak fel olyan módszereket és mutassanak be olyan, új eszközöket, amelyekkel elősegíthető a nemzetközi bűncselekmények elleni küzdelem, továbbá támogatni lehet a nemzetközi emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog megsértéseinek áldozatait abban, hogy hozzáférjenek a nemzetközi igazságszolgáltatáshoz, valamint hogy jogorvoslathoz és kárpótláshoz jussanak;

58. ismételten felszólítja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét (alelnök/főképviselő), hogy nevezzen ki egy nemzetközi humanitárius joggal és nemzetközi igazságszolgáltatással foglalkozó uniós különleges képviselőt, akinek megbízatásába tartozik, hogy előmozdítsa, általánosan érvényesítse és képviselje az EU büntetlenség elleni küzdelem melletti elkötelezettségét;

59. felhívja a tagállamokat és az Unió népirtás elleni hálózatát, hogy támogassák az ENSZ nyomozócsoportját a jelenleg vagy a közelmúltban elkövetett bűncselekményekre vonatkozó bizonyítékok gyűjtésében, megőrzésében és tárolásában, hogy azok ne vesszenek el;

60. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok nemzetközi joga és a humanitárius jog megsértésének minden áldozata számára biztosítani kell az igazságszolgáltatást, továbbá a folyamatban lévő fegyveres konfliktusok tekintetében kéri a hadiállapot azonnali megszüntetését; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösségnek felelőssége, hogy véget vessen a büntetlenségnek, és nem hunyhat szemet a több országban elkövetett súlyos atrocitások felett;

61. súlyos aggodalmának ad hangot a szexuális és nemi alapú erőszak háborús fegyverként való alkalmazása miatt; hangsúlyozza, hogy a szexuális bűncselekményeket és a nemi alapú erőszakot a Római Statútum háborús bűncselekménynek, emberiesség elleni bűncselekménynek, illetve a népirtás vagy kínzás alkotóelemeinek tekinti; összehangolt fellépést szorgalmaz annak érdekében, hogy véget vessenek a szexuális erőszak háborús fegyverként való alkalmazásának; üdvözli az ENSZ Biztonsági Tanácsának (ENSZ BT) a konfliktusokkal kapcsolatos szexuális erőszakról szóló 2467. sz. határozatát és az ENSZ BT valamennyi kapcsolódó határozatát, a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. sz. határozattal kezdve, amely megerősíti az ENSZ BT elkötelezettségét a szexuális erőszak háborús és terrorista taktikaként való alkalmazásának megelőzése iránt minden rendelkezésére álló eszköz, többek között az elkövetőkkel szembeni szankciók és más célzott intézkedések alkalmazása révén; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy minden szükséges, biztonságos orvosi és pszichológiai segítségnyújtást és szolgáltatás rendelkezésre álljon a háborúban szexuális erőszaknak áldozatul esett nők számára, beleértve a biztonságos abortuszt, ahogyan azt a nemzetközi humanitárius jog előírja; felszólítja az Uniót, hogy lépjen fel a szexuális és reproduktív jogok konfliktushelyzetekben történő megsértésének büntetlensége ellen, és támogatja a nők és lányok igazságszolgáltatáshoz, hatékony jogorvoslathoz és kártérítéshez való jogát e jogok megsértése esetén; üdvözli továbbá, hogy az ENSZ 2019. október 30-án létrehozta a konfliktusokkal kapcsolatos szexuális erőszak túlélői számára létrehozott globális alapot, hogy segítse őket a jóvátételhez való hozzáférésben;

62. emlékeztet az ENSZ személyzete és a kapcsolódó személyzet által a békefenntartó műveletek során elkövetett szexuális kizsákmányolással és visszaéléssel kapcsolatos végrehajtási és jogorvoslati segítségnyújtási törekvésekről szóló, az ENSZ által készített értékelő jelentésekre; hangsúlyozza, hogy szükség van arra, hogy az ENSZ, az uniós tagállamok, valamint az EU közös biztonság- és védelempolitikai szervei késedelem nélkül és nagyon határozottan vizsgálják ki, állítsák bíróság elé és ítéljék el az ENSZ, a tagállamok és az Unió által alkalmazott azon munkatársakat, akik nemi erőszakot követtek el; emlékeztet arra, hogy az ezzel kapcsolatos struktúrákat sürgősen meg kell reformálni annak érdekében, hogy az ENSZ- és uniós személyzet többé ne maradhasson büntetlenül, mégpedig jól működő és átlátható felügyeleti és elszámoltathatósági mechanizmusok kialakítása révén; elfogadhatatlannak tartja, hogy az állítólagos visszaélések kapcsán jelenleg teljes mértékben önkéntes alapon, a csapatokat biztosító ország döntésétől függően tesznek csak jogi lépéseket; abbéli meggyőződésének ad hangot, hogy ezeknek a súlyos bűncselekményeknek a számát képzés és oktatás révén csökkenteni lehetne, illetve azokat meg lehetne előzni; emlékeztet arra, hogy a jövőben annak érdekében is sürgősen meg kell előzni az ilyen bűncselekményeket, hogy helyreállítsák a helyi lakosság nemzetközi békefenntartásba vetett bizalmát;

63. hangsúlyozza az emberi jogi jogsértések és a széles körben uralkodó büntetlenség, valamint az elszámoltathatóság hiánya közötti kapcsolatot a konfliktusokkal sújtott régiókban és országokban, illetve azokban, amelyekre jellemzők a politikai indíttatású megfélemlítések, a hátrányos megkülönböztetések, a zaklatások és erőszakos támadások, az emberrablások, a rendőri brutalitás, az önkényes letartóztatások, a kínzások és gyilkosságok; kéri az Uniót a büntetlenség elleni küzdelemre és az elszámoltathatóság előmozdítására irányuló fellépések támogatására, különösen azokban az országokban, ahol a büntetlenség mozgatóerői azokat jutalmazzák, akik a legnagyobb felelősséget viselik, és akik az áldozatokat kiszolgáltatottá teszik;

64. sajnálatosnak tartja, hogy Aung Szan Szú Csit, a Szaharov-díj birtokosát ki kell zárni a Szaharov-díj közösségéből, ugyanakkor üdvözli az erről szóló döntést, mivel Aung Szan Szú Csi nem lép fel a mianmari rohindzsa közösség ellen folyamatosan elkövetett bűnökkel szemben, és elfogadja azokat;

65. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy bírósági eljárás nélküli kivégzések, kínzások és egyéb emberi jogi jogsértések történnek a tiltott kábítószerek elleni küzdelem nevében; ismételten hangsúlyozza, hogy a bűnözés elleni küzdelem nem indokol semmilyen emberi jogi jogsértést, és a jogállamiságon alapuló, a károk minimalizálásával járó megközelítés kialakítása céljából szorgalmazza a bevált gyakorlatok összegyűjtését;

66. elismerését fejezi ki Agnès Callamard-nak, az ENSZ bírósági eljárás nélküli, azonnali vagy önkényes kivégzésekkel foglalkozó különleges előadójának munkájáért és a bírósági eljárás nélküli gyilkosságok feltételezett, 2019-es eseteinek, például Dzsamál Hasogdzsi újságíró meggyilkolásának kivizsgálásával kapcsolatban a büntetlenség elleni küzdelemhez való hozzájárulásáért, miközben megfélemlítésnek és fenyegetésnek van kitéve;

67. támogatja az igazságszolgáltatás pártatlanságának és függetlenségének biztosítását célzó igazságszolgáltatási reformokat, beleértve a bírák felvételével és kinevezésével, a korrupcióval és az igazságszolgáltatáson belüli nemi elfogultsággal kapcsolatos kérdések kezelését is;

2021. január 20., szerda

68. kéri egy független, rugalmas és reaktív, globális uniós emberi jogi szankciós mechanizmus, egy úgynevezett európai Magnyickij-törvény sürgős elfogadását és végrehajtását, amely lényeges része az Unió meglévő emberi jogi és külpolitikai eszköztárának, és amely megerősítené az Unió mint globális emberi jogi szereplő szerepét, célzott szankciók alkalmazását lehetővé téve a súlyos emberi jogi jogsértésekért felelős vagy abban részt vevő személyekkel, állami és nem állami szereplőkkel és más jogalanyokkal szemben, beleértve a súlyos emberi jogi jogsértésekhez kapcsolódó, szisztematikus korrupciós bűncselekményeket is; üdvözli, hogy egyre több országban fogadnak el globális emberi jogi szankcionálási mechanizmusokat; hangsúlyozza, hogy e rendszernek meg kell felelnie az uniós bírósági felülvizsgálati mechanizmusnak; hangsúlyozza, hogy elegendő forrást kell elkülöníteni a hatékony végrehajtás lehetővé tétele érdekében; kéri, hogy a Parlament részvételével hozzanak létre egy uniós szintű tanácsadó bizottságot; hangsúlyozza, hogy e mechanizmus hozzájárul az emberi jogi visszaélések és a büntetlenség elleni küzdelemhez, és az emberi jogi aktivisták és jogvédők védelméhez világszerte, valamint megerősíti annak fontosságát, hogy az Európai Unió hatékonyan lépjen fel az emberi jogi szankciók terén, minősített többségi szavazást alkalmazva ennek érdekében; üdvözli az Unióra és tagállamaira nézve külső fenyegetést jelentő kibertámadásoktól való elrettentésre és az azokra való reagálásra vonatkozó célzott korlátozó intézkedésekről szóló tanácsi határozat elfogadását;

69. úgy véli, hogy a Covid19 világméretű kitörését nem szabad ürügyként felhasználni a szankcionálási rendszerek aláásására; hangsúlyozza azonban, hogy a nemzetközi humanitárius joggal összhangban a szankciók nem akadályozhatják a humanitárius segítségnyújtás, többek között az orvosi segítségnyújtás célba juttatását;

Emberijog-védők

70. elítéli az emberijog-védők, családjaik és ügyvédeik, valamint az őket támogató és velük szimpatizáló személyek meggyilkolását, önkényes fogva tartását, kínzását, üldözését, zaklatását, megfélemlítését, zsarolását, távoli digitális és fizikai megfigyelését és a rágalmazásukat célzó kampányokat; mélységes aggodalommal állapítja meg, hogy 2019-ben még jobban emelkedett a földdel és környezetvédelemmel foglalkozó azon emberijog-védők elleni gyilkosságok vagy erőszakos támadások száma, akik kiálltak a természeti erőforrások és az egyének biztonságos és egészséges környezeten belüli élethez való jogainak védelme mellett; megjegyzi, hogy ezek a támadások a világ egyes részein veszélyes szintet értek el; hangsúlyozza ebben a tekintetben az emberijog-védők különös veszélyeztetettségét, és hogy szükség van a megfelelő védelemre annak érdekében, hogy nélkülözhetetlen munkájukat zaklatásoktól mentesen végezhessék; hangsúlyozza, hogy a vallási alapú szervezetek szerepet játszhatnak a humanitárius válságokra való reagálásban, a béke, az igazságszolgáltatás és az emberi jogok tiszteletben tartásának előmozdításában, az erőszakmentesség kezelésében és a konfliktusok megoldását célzó tárgyalásokban közvetítőként való fellépésben;

71. különösen aggasztónak találja, hogy egyre nagyobb számban szabnak ki halálbüntetést anélkül, hogy garantálnák a tisztességes eljárás nemzetközi jog által megkövetelt minimális normáit; kéri az Uniót, hogy továbbra is alkalmazza az együttműködést és diplomáciát, hogy biztosítsa a tisztességes eljáráshoz való jog teljes tiszteletben tartását minden egyes személy esetében;

72. kéri az emberijog-védők elleni összes támadás beszüntetését, az önkényesen fogva tartottak szabadon bocsátását és a felelősök elszámoltatását; kéri az Uniót és a tagállamait, hogy dolgozzanak ki egy magas szintű stratégiai koncepciót az emberijog-védők elleni fokozódó globális támadások megfékezése érdekében, többek között a Külügyek Tanácsa keretében határozott következtetések elfogadása révén, amelyben a külügyminisztereknek ambiciózus uniós globális fellépést kell szorgalmazniuk az emberijog-védők védelme érdekében; felhívja az uniós intézményeket, hogy az Unió emberi jogokkal kapcsolatos külpolitikájának szerves részeként fokozzák az emberijog-védőknek nyújtott támogatásukat; hangsúlyozza, hogy az Unión kívüli országok hatóságaival folytatott politikai párbeszéd és együttműködés, a bírósági eljárások megfigyelések, az emberijog-védőkkel való találkozók országlátogatások során, a fogva tartott emberijog-védőknél tett látogatások, az áthelyezés támogatása és a nyilvános nyilatkozatok e politika végrehajtásának lényeges elemei; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy fokozzák erőfeszítéseiket azáltal, hogy amennyiben emberijog-védők jogai sérülnek, egységesebben lépnek fel, és ezeket az eszközöket következetesebben és egységesebben használják, az érintett országra való tekintet nélkül; kéri az uniót és tagállamait, hogy ebben a szellemben adjanak ki az emberijog-védőkről szóló éves tanácsi következtetéseket, számba véve az emberijog-védőkkel kapcsolatos tevékenységeiket, valamint a legmagasabb szinten stratégiai kötelezettségvállalásokat meghatározva az emberijog-védők számára; rámutat arra, hogy a Parlament és Emberi Jogi Albizottsága 2019-ben folyamatosan fellépett annak érdekében, hogy támogassa az emberijog-védőket és felhívja a figyelmet helyzetükre, ideértve a Szaharov-díjjal kitüntetetteket és a jelölteket is, különösen, ha fennáll a veszélye, hogy jogaikat megsértik;

73. felhívja az Uniót, hogy garantálja a nemi alapú erőszakkal szembesülő emberijog-védők számára a védelmi mechanizmusokhoz és erőforrásokhoz való hozzáférést, politikailag támogassa őket, növelje a nők és lányok jogait előmozdító független civil társadalmi szervezetek pénzügyi előirányzatait, és az emberijog-védőkről szóló uniós iránymutatások mellékleteként fogadjon el egy olyan eszköztárat, amely gyakorlati lépéseket biztosít az EU számára ahhoz, hogy világszerte jobban kielégítse az emberijog-védők szükségleteit;

74. kéri az Uniót és tagállamait, hogy komolyabban törekedjen a bebörtönzött emberijog-védők szabadon bocsátásának biztosítására, beleértve a bebörtönzött emberijog-védők emblematikus eseteit, amelyek megmutatják, hogy az elnyomó kormányok világszerte egységesen milyen módon használják a törvényt az emberijog-védők lejáratására és elhallgattatására tett kísérletek során; hangsúlyozza, hogy ezen esetek közé tartoznak az Európai Parlament Szaharov-díjasai és döntősei;

75. nyomatékosan kéri az Unió küldöttségeit és tagállamainak képviselőit, hogy továbbra is használják a társadalmi diplomáciát és kezdeményezéseket, hogy felhívják a figyelmet az emberijog-védők egyedi eseteire, és, ahol lehetséges, mozdítsák elő a sürgősségi vízumok kiadását, valamint biztosítsanak ideiglenes menedéket az Unió tagállamaiban;

76. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy javítsák az uniós vízumokhoz való hozzáférést az emberijog-védők rövid távú áthelyezése érdekében, különösen az uniós vízumkódex-kézikönyvben foglalt, az emberijog-védőknek és családtagjaiknak nyújtott könnyítésekről szóló utasítások révén, és törekedjenek a vízumokra vonatkozó jogi eszközök, különösen a Vízumkódex módosítására;

77. üdvözli, hogy 2019 novemberében újabb három évre megújították az Unió emberijog-védőket támogató, ProtectDefenders.eu elnevezésű mechanizmusát; emlékeztet e mechanizmusnak a növekedő szükségletek és az emberijog-védők által tapasztalt problémák sokfélesége miatti jelentőségére; kéri e mechanizmus megerősítését és a szükségleteknek megfelelő, folyamatos újraértékelését;

A nők jogai és a nemek közötti egyenlőség

78. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nemi esélyegyenlőségi stratégiát az Unión belül és kívül egységesen alkalmazzák, és hogy tegyenek hatékony és konkrét lépéseket a nők jogainak, illetve a nemek közötti egyenlőség, valamint a szexuális és reproduktív egészség és jogok elnyomása ellen;

79. emlékeztet arra, hogy a szexuális és reproduktív egészség, illetve a megfelelő szexuális oktatás emberi jog; kéri az Uniót és tagállamait, hogy erősítsék meg a nők testi épséghez, méltósághoz és önálló döntéshozatalhoz való elidegeníthetetlen jogát, valamint hogy tartsák be az emberi jogok egyetemességét és oszthatatlanságát minden kontextusban, és védjék meg és mozdítsák elő kifejezetten azokat, amelyek leginkább veszélyeztetettek, például a szexuális és reproduktív egészséget és jogokat;

80. üdvözli a Tanács 24 tagállam által támogatott elnökségi következtetéseit a külkapcsolati politikában a nemek közötti egyenlőségre és a nők társadalmi szerepvállalásának növelésére vonatkozó, a 2021–2025 közötti időszakra szóló cselekvési tervről (GAP III), amely határozott kötelezettségvállalásokat és fellépéseket tartalmaz a szexuális és reproduktív egészség és jogok terén; e tekintetben kéri az azon Unión kívüli országoknak, különösen a bővítési és a szomszédos országoknak nyújtott uniós támogatás megerősítését, amelyek új politikákat és jogszabályi változtatásokat hajtanak végre a nemzeti jogi keret nemzetközi és a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásokkal való összehangolása céljából a nők és lányok elleni erőszak megelőzését és leküzdését, a női emberijog-védők védelmét, a nők szexuális és reproduktív egészségének és jogainak előmozdítását, a fiatalok tudományos alapú, átfogó és megfelelő szexuális oktatását – lehetővé téve a lányok és fiatal nők számára a biztonságos átmenetet a felnőttkorba –, illetve a szexuális és nemi alapú erőszaknak, a női nemi szervek megcsonkításának és más káros gyakorlatoknak, többek között a korai és a kényszerházasságnak a megelőzését és felszámolását illetően;

81. felszólítja továbbá az Uniót és a tagállamokat, hogy minden külső fellépésük során mozdítsák elő a nemek közötti egyenlőséget és a szexuális és reproduktív egészséget és jogokat, többek között a többoldalú és kétoldalú fórumokon, különös figyelmet fordítva a marginalizált vagy kiszolgáltatott csoportokra, például az LMBTI-személyekre, valamint az egyetemes egészségügyi ellátásnak a szexuális és reproduktív egészséggel és jogokkal kapcsolatos, illetve HIV-fertőzéssel összefüggő beavatkozások révén történő elérésére irányuló célkitűzésre;

82. szorgalmazza, hogy a nemek közötti strukturális egyenlőtlenségek alapvető okainak kezelésén túlmenően garantálják az esélyegyenlőséget és erősítsék a nők szerepvállalását;

83. rámutat, hogy olyan társadalmi és gazdasági környezetet és feltételeket kell teremteni, amelyek lehetővé teszik a szülők számára, hogy szakmailag tovább fejlődhessenek;

2021. január 20., szerda

84. kéri a tagállamokat, hogy fogadjanak el közös megközelítést és működjenek együtt a nemzetközi intézményekkel annak érdekében, hogy új, összehasonlítható és bontott adatokat gyűjtsenek, valamint célzott szakpolitikát és jogalkotási fellépéseket dolgozzanak ki az emberi jogi visszaélések elleni küzdelemhez, valamint kéri a Bizottságot, hogy az érintett országokkal való együttműködési tárgyalásaikba és megállapodásaikba illesszen be kötelezettségvállalásokat és referenciaértékeket a női nemi szervek megcsonkításának felszámolása érdekében;

85. emlékeztet arra, hogy az isztambuli egyezmény mint a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak ellen küzdő első, egyetemesen kötelező erejű szerződés meghatározza a ratifikálandó és végrehajtandó nemzetközi normák viszonyítási alapját; ismételten hangsúlyozza, hogy az EU isztambuli egyezményhez való csatlakozását a 2020–2025 közötti időszakra vonatkozó uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia kulcsfontosságú prioritásaként ismerték el; felszólítja az Uniót és azon tagállamait, amelyek még nem ratifikálták és nem hajtották végre az Isztambuli Egyezményt, hogy ezt mielőbb tegyék meg; felszólítja az Uniót, hogy működjön együtt más országokkal az oktatás, az egészségügyi és szociális szolgáltatások, az adatgyűjtés, a finanszírozás és programozás terén végrehajtott fellépéseik megerősítése céljából, a szexuális és nemi alapú erőszak világszerte hatékonyabb megelőzése és az arra való megfelelőbb reagálás érdekében;

86. hangsúlyozza, hogy a védelemre szoruló migráns és menekült nőket és lányokat jogokkal rendelkező személyeknek kell tekinteni;

87. elismerését fejezi ki az EU–ENSZ Reflektorfény kezdeményezés terén elért haladásért; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a kezdeményezés által támogatott projektek a nőkkel szembeni jogsértések kiváltó okainak kezelésére törekedjenek, ideértve a nemi alapú káros sztereotípiák állandósulását;

A gyermek jogai

88. ismételten felhívja az Uniót és annak tagállamait, hogy fokozzák az Unión kívüli országokkal folytatott együttműködésüket és párbeszédüket, a gyermekjogokat és -védelmet prioritásnak tekintve, azzal a céllal, hogy a gyermek jogait a világban mindenütt tiszteletben tartsák, és hogy egyetlen gyermeket se hagyjanak magára; e tekintetben nyomatékosan felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy működjenek együtt a partnerországokkal, és különösen a hivatalos fejlesztési támogatás keretében biztosítsanak további pénzügyi forrásokat a gyermekek egészségével és oktatásával, többek között az első nyelven történő oktatáshoz való joggal, a gyermekmunka felszámolásával, az erőszak, a szexuális visszaélés és a korai és kényszerházasság, az emberkereskedelem és -kizsákmányolás, valamint a gyermekek toborzása és fegyveres konfliktusokon belüli bevetése elleni küzdelemmel kapcsolatos globális kihívásoknak való megfelelés érdekében, mivel ezek gyermekek millióit érintik; emlékeztet arra, hogy a gyermek elsődleges érdeke magában foglalja a gyermek védelmét, gondozását és biztonságát egy olyan környezetben, amelyben képes a neki szükséges támogatással és védelemmel, elsődleges szükségleteinek kielégítésével felnőni; hangsúlyozza, hogy a gyermekekkel szembeni megkülönböztetés és erőszak elleni küzdelem egyik alapvető eszköze az oktatás; olyan intézkedéseket kér, amelyek elősegítik a gyermekek oktatáshoz való hozzáférését;

89. üdvözli, hogy a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (UNCRC) 30. évfordulója alkalmából figyelmet fordítottak a gyermek jogainak védelmét és előmozdítását célzó uniós fellépésekre, és ismételten felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy az Unió mint szerv hogyan csatlakozhat az UNCRC-hez;

A fogyatékossággal élő személyek jogai

90. üdvözli, hogy 2019-ben sokan ratifikálták a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt és annak fakultatív jegyzőkönyvét; hangsúlyozza, hogy teljes mértékben figyelembe kell venni a fogyatékossággal élő személyek sajátos szükségleteit; felhívja az Uniót, hogy külső tevékenységébe és fejlesztési támogatási politikáiba építse be a fogyatékosság alapján történő megkülönböztetés elleni küzdelmet, valamint a munkaerőpiachoz való egyenlő hozzáférésre és az oktatáshoz, képzéshez való hozzáférésre irányuló küzdelmet, továbbá mozdítsa elő azokat a megoldásokat, amelyek megkönnyítik a fogyatékossággal élő személyek számára a társadalomban való részvételt; ismételten hangsúlyozza, hogy a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt mind az uniós tagállamoknak, mint az uniós intézményeknek hatékonyan végre kell hajtaniuk, különös tekintettel a humanitárius segítségnyújtással és a nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos uniós kötelezettségekre valamennyi vonatkozó uniós szakpolitikában; hangsúlyozza a megkülönböztetésmentesség fontosságát, és azt, hogy hitelesen kell érvényesíteni az egyetemes hozzáférhetőség elvét, és biztosítani kell a fogyatékossággal élő személyek valamennyi jogának tiszteletben tartását;

A leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális személyek jogai

91. elítéli az LMBTI-személyek megbélyegzését, önkényes fogva tartását, kínzását, üldözését és meggyilkolását, valamint az ellenük irányuló erőszakra való uszítást; sajnálatosnak tartja, hogy egyre nagyobb különbség alakul ki az LMBTI-személyek jogainak – különösen a homoszexualitás dekriminalizálása általi – nagyobb védelme felé elmozduló országok, illetve az e jogokat aláásó és az LMBTI-személyek üldözése, megkülönböztetése és megbélyegzése számára szabad teret biztosító országok között; úgy véli, hogy az egyének ellen valós és vélt szexuális irányultságuk, nemi identitásuk és önkifejezésük vagy nemi jellemzőik alapján elkövetett erőszakos cselekedetek és gyakorlatok nem maradhatnak büntetlenül, és azokat fel kell számolni;

92. felhívja az Uniót, hogy játsszon vezető szerepet az LMBTI-személyek emberi jogainak védelmében, valamint a velük szembeni megkülönböztetés és megbélyegzés, az úgynevezett átnevelő terápiák, a nemi szervek megcsonkítása és a transznemű személyek kényszersterilizálása elleni küzdelemben; kéri továbbá az Uniót, hogy vesse be a rendelkezésére álló valamennyi diplomáciai eszközt az azonos nemű partnerek közötti, kölcsönös beleegyezésen alapuló szexuális kapcsolatok dekriminalizálásának szorgalmazása érdekében, mutasson példát a szexuális irányultságon, nemi identitáson, a nemi önkifejezésen és nemi jellemzőkön alapuló erőszak és megkülönböztetés kezelésében, az új LMBTI+ egyenlőségi stratégia hatékony végrehajtásával az Unión belül és kívül; kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy külpolitikáikban alaposan és következetesen alkalmazzák az LMBTI-személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének előmozdítására és védelmére vonatkozó uniós iránymutatást;

93. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány nagymértékben sújtotta az LMBTI-közösségeket, és azon LMBTI-személyek ellen elkövetett családon belüli erőszak megugrásához vezetett, akiket karanténba, vagy hátrányosan megkülönböztető családokba vagy háztartásokba való visszatérésre kényszerített, növelte a munkanélküliséget és hajléktalanságot, valamint az életmentő orvosi ellátás, például a HIV-szolgáltatások és a nemváltással kapcsolatos orvosi ellátáshoz való hozzáférés képtelenségét, és fokozta a bűnbakkeresést; kéri az LMBTI-személyek felvételét a Covid19-segélyprogramokba;

Őslakos népek

94. mélységes aggodalmának ad hangot az őslakos közösségeknek egyebek mellett az éghajlatváltozás következményeiből és a Covid19-világjárványból, a földterületeik és megélhetésük vállalati tevékenységek miatti elvesztéséből és az ahhoz kapcsolódó károkból eredő szenvedése és kiszolgáltatottsága miatt; fájlalja, hogy az őslakos népek továbbra is világszerte széles körű és rendszeres megkülönböztetéssel és üldöztetéssel szembesülnek, ideértve a lakóhely elhagyására kényszerítést, az önkényes letartóztatásokat és az emberijog-védők és földterület-védők elleni gyilkosságokat is; javasolja, hogy az Unió és annak tagállamai illesszenek be a kellő gondosságra vonatkozó, meglévő és kidolgozandó keretekbe az őslakos népekre és az ENSZ őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatában foglalt jogokra vonatkozó hivatkozásokat, és biztosítsák, hogy a multinacionális vállalatokat kötelezettségeik megszegése esetén felelősségre vonják;

95. ismételten felhívja az Uniót, annak tagállamait és azok nemzetközi közösségen belüli partnereit, hogy fogadják el az őslakos népek jogainak – köztük a nyelvükhöz, földjeikhez, területeikhez és erőforrásaikhoz való jog – teljes körű elismeréséhez, védelméhez és előmozdításához szükséges valamennyi intézkedést; üdvözli a civil társadalom és a civil szervezetek e téren végzett munkáját; ismételten megerősíti, hogy panasztételi mechanizmust kell létrehozni az őslakos népek jogainak a multinacionális vállalkozások tevékenységeiből eredő megsértésével és az azokkal való visszaéléssel kapcsolatos panaszok benyújtására; emlékeztet azon határozatára, hogy a Parlamenten belül az őslakos népekkel foglalkozó állandó előadót nevez ki az őslakos népek emberi jogi helyzetének nyomon követése céljából; felhívja az országokat, hogy ratifikálják az őslakos és törzsi népekről szóló, 1989. június 27-i 169. ILO-egyezmény rendelkezéseit;

96. nyomatékosan felszólítja a kormányokat, hogy olyan fejlesztési és környezetvédelmi politikát folytassanak, amely az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival összhangban tiszteletben tartja a gazdasági, társadalmi és kulturális jogokat, és amely az őslakos népek és helyi lakosság számára inkluzív;

Rasszizmus, megkülönböztetés, idegengyűlölet és az ezekhez társuló intolerancia

97. üdvözli, hogy a Tanács 2019-ben elfogadta a megkülönböztetésmentesség elvének a külső tevékenységek keretében való érvényesítéséről szóló uniós emberi jogi iránymutatásokat; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy vessenek be minden rendelkezésükre álló eszközt annak biztosítására, hogy felelősségre vonják a faji hovatartozáson, kaszton (munka vagy származás), vallási, etnikai vagy nemzeti hovatartozáson alapuló megkülönböztetés alapján elkövetett jogsértések felelőseit;

98. mélységes aggodalommal veszi tudomásul a kaszthierarchiák, a kasztokon alapuló megkülönböztetés és a kasztokon alapuló emberi jogi jogsértések állandósulásának mértékét és következményeit, ideértve a jogrendszerhez vagy a foglalkoztatáshoz való hozzáférés megtagadását, a folyamatos szegregációt, a szegénységet és a megbélyegzést, valamint az alapvető emberi jogok gyakorlásának és az emberi fejlődés elősegítésének kasztokkal kapcsolatos akadályait; ismételten kéri a kasztokon alapuló megkülönböztetésről szóló uniós szakpolitika létrehozását; ismételten felhívja az Uniót és tagállamait, hogy fokozzák erőfeszítéseiket és támogassák az ENSZ, illetve a harmadik országokban működő uniós küldöttségek és missziók kasztokon alapuló megkülönböztetés felszámolására irányuló kezdeményezéseit;

99. emlékeztet arra, hogy fontos az inkluzív és rasszizmusellenes kezdeményezések aktív támogatása, különösen az idegengyűlölő és rasszista támadások számának világszerte tapasztalt emelkedésére való tekintettel, a társadalmi igazságosságra való felhívások bővülésével kapcsolatban, amely világszerte tiltakozási hullámot indított el;

2021. január 20., szerda

100. ismételten hangsúlyozza, hogy az oktatás döntő szerepet játszik az előítéletek és sztereotípiák lebontásában, a tolerancia, a megértés és a sokféleség előmozdításában, és kiemeli, hogy az oktatás a társadalmainkon belüli strukturális megkülönböztetés és rasszizmus felszámolásának kulcsfontosságú eszköze; kéri a tagállamokat, hogy minden területen mozdítsák elő a megkülönböztetésellenes szakpolitikákat; úgy véli, hogy a rasszizmus elleni küzdelem horizontális kérdés, és azt az uniós politika valamennyi területén figyelembe kell venni;

101. kéri valamennyi uniós küldöttséget és azok emberi jogi kapcsolattartó pontjait, hogy következetesen tartsák magukat a megkülönböztetésmentesség helyzetének értékelésére és elemzésére vonatkozóan vállalt kötelezettségükhöz, valamint hogy terjesszék azt elő az emberi jogok és a demokrácia területére vonatkozó uniós országspecifikus stratégiáik megkülönböztetésmentességgel és kirekesztéssel kapcsolatos fejezete, valamint a hátrányos megkülönböztetés konkrét alapjairól és/vagy a hátrányos megkülönböztetéssel érintett csoportokról szóló szakaszai keretében; hangsúlyozza, hogy az emberi jogok és a demokrácia területére vonatkozó országspecifikus stratégiák éves végrehajtási jelentéseinek a megkülönböztetésmentesség helyzetével kapcsolatos frissítései, valamint a misszióvezetők jelentései létfontosságúak az emberi jogi párbeszédek előkészítése és megalapozása szempontjából, az iránymutatások pedig azt is magukban foglalják, hogy az Uniónak ösztönöznie és támogatnia kell a civil társadalomnak a kaszton (munkán és származáson) alapuló hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos többoldalú fórumokon és mechanizmusokban való részvételét;

Nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek

102. nehezményezi, hogy számos ország a kisebbségek védelméről szóló nemzetközi kötelezettsége és kötelezettségvállalása ellenére erőszakos asszimilációs szakpolitikát folytat a nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek esetében, figyelmen kívül hagyva alapvető és emberi jogaikat;

103. kéri az Unió partnerországainak kormányait, hogy a kultúrák és a sokféleség megőrzésének érdekében tartsák tiszteletben a nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségek alapvető emberi jogait, beleértve kultúrájukat, nyelvüket, vallásukat, hagyományaikat és történelmüket; emlékeztet arra, hogy a nemzetközi szerződések és megállapodások szerinti kötelezettségeiket és vállalt kötelezettségeiket teljesíteniük kell, ahogyan az Európa Tanács ajánlásait is;

A gondolat, a lelkiismeret, a vallás, illetve a meggyőződés szabadsága

104. döbbenetének ad hangot a gyilkosságok, támadások és üldöztetések, megkülönböztetések, zaklatások és ellenségeskedésre való felbujtások száma, valamint a vallásuk, meggyőződésük, ateizmusuk vagy szabad gondolkodásuk miatt célba vett egyének és csoportok ellen 2019-ben bevezetett jogkorlátozások száma miatt; ismételten támogatásáról biztosítja a valláson vagy meggyőződésen alapuló erőszak áldozatait, és megerősíti az ilyen erőszak felszámolása melletti elkötelezettségét; hangsúlyozza, hogy világszerte különös figyelmet kell fordítani azon üldözött vallási csoportok helyzetére, akik hátrányos megkülönböztetéssel, fenyegetésekkel, istenkáromlásról szóló törvényekkel, áttérés elleni törvényekkel, imahelyek lerombolásával, erőszakkal, rabszolgaságra kényszerítéssel, nemi erőszakkal, erőszakos eltüntetésekkel, kivégzésekkel és népirtással szembesülnek; hangsúlyozza, hogy az egész világon különös figyelmet kell fordítani többek között az üldözött keresztények helyzetére, akik a hátrányos megkülönböztetés, erőszak és halál kockázatának leginkább kitett vallásos csoportok túlnyomó többségét alkotják;

105. aggodalmát fejezi ki továbbá a vallással való visszaélés és annak eszközként való felhasználása miatt más emberi jogok, többek között a szexuális és reproduktív egészség és jogok, illetve és az LMBTI-személyek jogainak aláásása érdekében; fájlalja, hogy egyes országok már olyan büntető törvényeket alkalmaznak vagy igyekeznek bevezetni, amelyek büntetendővé teszik az istenkáromlást, a más vallásra való áttérést vagy a hitmegtagadást; hangsúlyozza, hogy a vallás és meggyőződés szabadsága magában foglalja a meggyőződés hiányához, a teista, a nem teista, a szabadgondolkodó és az ateista nézetek vallásához, illetve a hitmegtagadáshoz való jogot is;

106. kéri a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy hajtsák végre a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdítására és védelmére vonatkozó uniós iránymutatásokat; ismételten felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy készítsenek átlátható és átfogó értékelést a különmegbízott pozíciójának hatékonyságáról és hozzáadott értékéről, mielőtt a Bizottság elindítaná e megbízatás és pozíció megújításának és megerősítésének folyamatát; kitart amellett, hogy az értékelés után a megbízott munkájához megfelelő erőforrásokat kell biztosítani az Unió hatékonyságának e téren történő növelése érdekében; sajnálatát fejezi ki ezen értékelés elhúzódása miatt; kéri a Bizottságot, hogy garantálja a vallás és a meggyőződés szabadságának az Európai Unión kívüli előmozdításáért felelős, következő uniós különmegbízott jelölésének, megbízásának és tevékenységeinek átláthatóságát, és biztosítsa elköteleződését minden emberi jog egyetemessége, oszthatatlansága és egymástól való kölcsönös függősége mellett; emlékezteti a Bizottságot, hogy megfelelően támogatni kell a különmegbízott intézményi megbízatását, kapacitását és feladatait;

107. üdvözli az alelnök/főképviselő által 2019. szeptember 6-án Brüsszelben indított, a vallás és a vallás társadalmi helyzetéről szóló globális eszmecserét; javasolja ugyanakkor, hogy a valláson belüli és a vallások közötti kapcsolatokra egyforma figyelmet fordítsanak; e tekintetben kéri a valláson belüli párbeszéd helyi szintű uniós támogatásának fejlesztését a szélsőségesség és a gyűlöletbeszéd elleni küzdelem céljából; kéri továbbá, hogy a gondolat, a lelkiismeret, a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdítását és védelmét mint célt az emberi jogokkal kapcsolatos uniós tevékenységek szélesebb körében juttassák érvényre;

108. ismételten hangsúlyozza, hogy nagy jelentőséget tulajdonít a tudományos élet szabadságának, és nyomatékosan kéri az Uniót és tagállamait, hogy tegyenek diplomáciai erőfeszítéseket a kétoldalú és többoldalú együttműködés révén az állami és nem állami szereplők által a tudományos élet szabadságára jelentett fenyegetésekkel és támadásokkal kapcsolatban, különösen az felsőoktatás intézményei és résztvevői ellen irányuló erőszakos támadásokkal, valamint a diszkriminatív szakpolitikákkal vagy gyakorlatokkal, az indokolatlan korlátozásokkal vagy a kutatásra és véleménynyilvánításra irányuló nyomásgyakorlással, illetve a jogellenes büntetőeljárással vagy fogva tartással kapcsolatban; kéri az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy vizsgálják felül a meglévő, az emberijog-védőket támogató és védő mechanizmusokat a segítségnyújtás azonosítására és biztosítására vonatkozó kapacitás fejlesztésének érdekében, beleértve a vészhelyzeti védelmet és támogatást a tudományos élet szabadsága elleni támadásokkal járó esetekben; kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa az Európai Egyetemközi Központnak és az Emberi Jogok és Demokrácia Globális Campusának – az EU által az emberi jogi oktatás számára világszerte nyújtott támogatás zászlóshajójának – folyamatos, magas szintű támogatását;

A véleménynyilvánítás szabadsága, a tömegtájékoztatás szabadsága és a tájékoztatáshoz való jog

109. elítéli számos újságíró, blogger és visszaélést bejelentő személy meggyilkolását, elrablását, bebörtönzését és megfélemlítését és többek között fizikai és igazságügyi eszközökkel történő megtámadását, valamint az internet és a média ellenőrzését vagy lezárását; emlékeztet arra, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága és a tömegtájékoztatás szabadsága a demokratikus társadalom elengedhetetlen alapelemei; elismeri a modern társadalmakban a tájékoztatáshoz való jog fontosságát, beleértve az anyanyelvi tájékoztatást is valamennyi etnikai közösség számára, valamint a kommunikáció valamennyi formájának szerepét a pluralizmus kultúrájának kialakításában; emlékeztet arra, hogy a médiának tiszteletben kell tartania a megkülönböztetésmentesség elvét;

110. elítéli, hogy egyes rezsimek és hatóságok megkísérlik felszámolni vagy korlátozni a véleménynyilvánítás vagy a tömegtájékoztatás szabadságát, jogtalanul arra hivatkozva, hogy az a biztonság vagy a közegészség erősítéséhez, a terrorizmus, a rágalmazások, a sértések vagy az istenkáromlás elleni küzdelemhez szükséges; kiemeli a Covid19-világjárvány idején az álhírek elleni küzdelemben az egyes kormányok részéről ürügyként alkalmazott új cenzúrahullámot;

111. elítéli a dezinformációs és propagandatámadásokat, amelyek az Unió által világszerte képviselt értékek illegitimmé tételére és a kisebbségek célba vételére irányulnak; mélységes aggodalmának ad hangot az online és offline kommunikációban a gyűlöletbeszéd arányának növekedése és az erőszakra való uszítás miatt, mivel ez közvetlen fenyegetést jelent a jogállamiság és az emberi jogokban megtestesülő értékek ellen; megjegyzi, hogy a mentális csábítási technikákat alkalmazó közösségimédia-algoritmusok által fokozott társadalmi és politikai polarizáció kedvez a radikalizmusnak, teljes mértékben gátolja a kritikus gondolkodást, ellehetetleníti a párbeszédet, és szélsőségességhez vezet;

112. nyomatékosan kéri, hogy a félretájékoztatás és az ellenséges propaganda terjedése ellenében hozzák létre a lehető leghatásosabb védőgátat egy uniós és nemzetközi szintű jogi keret kidolgozása révén a hibrid fenyegetések – köztük a kiber- és információs hadviselés – elleni küzdelem jegyében; továbbra is támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek segítenek megkülönböztetni az álhíreket vagy a propaganda jellegű félretájékoztatást és a valódi és független újságírói munka keretében gyűjtött információkat;

113. hangsúlyozza a média egyes személyek kezében való koncentrálódását, valamint a médiatulajdonlás átláthatóságának hiányát, amely korlátozza az elfogulatlan tájékoztatáshoz való hozzáféréshez nélkülözhetetlen pluralizmust;

114. határozottan elítéli az újságírók ellen csődeljárás (a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek – SLAPP-perek) és az újságírók elhallgattatása céljából indított indokolatlan jogi eljárásokat, különösen korrupciós ügyekben; hangsúlyozza, hogy szükség van az újságírók veszélyeztetettségét korán előrejelző platformok, valamint munkájukhoz védelmet biztosító platformok biztosítására, annak lehetővé tétele érdekében, hogy az újságírókollégák a jogi következményektől való félelem nélkül folytathassák vizsgálataikat;

115. emlékeztet arra, hogy a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 19. cikkében foglalt nemzetközi kötelezettségekkel összhangban a véleménynyilvánítás vagy a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozó bárminemű korlátozásnak jogszerű célt kell szolgálnia;

116. kéri az Uniót, hogy tegyen meg minden erőfeszítést a véleménynyilvánítás szabadságának, a médiaszabadságnak és ezek pártolóinak védelmében; felszólítja az Uniót és a tagállamokat, hogy ítéljék el az újságírókkal szemben, elhallgattatásuk céljából alkalmazott mindennemű fizikai vagy jogi megfélemlítést; nyomatékosan felszólítja az Unió emberi jogokért felelős különleges képviselőjét, hogy fordítson különös figyelmet a média szabadságának, függetlenségének és pluralizmusának védelmére világszerte; hangsúlyozza az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról szóló uniós emberi jogi iránymutatások hatékony és szisztematikus végrehajtásának fontosságát, valamint ezen iránymutatások hatásának rendszeres nyomon követését;

2021. január 20., szerda

117. rámutat arra, hogy a médiakörnyezet folyamatosan változik, és a közösségi hálózatokat világszerte egyre többet használják; hangsúlyozza, hogy ez a fejlemény kihívásokat és kockázatokat jelent többek között az offline és az online véleménynyilvánítás szabadságának megsértését, a cenzúrát, az adatvédelmet, a gyűlöletbeszédet, a zaklatást és az újságírók és a visszaélést bejelentő személyek biztonságát illetően; felhívja a Bizottságot, hogy ellenőrizze a közösségimédia-vállalatok politikáit és gyakorlatait, különösen azon önszabályozó eszközeiket, amelyek világszerte hatással vannak a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlására, továbbá hogy adott esetben terjesszen elő javaslatokat szakpolitikai vagy jogszabályi módosításokra;

Halálbüntetés, kínzás és a rossz bánásmód egyéb formái

118. elítéli a kínzás, az embertelen vagy megalázó bánásmód és a halálbüntetés alkalmazását, amelyeket a világ számos országában továbbra is bevetnek; felhívja azon országokat, amelyek még nem tették meg, hogy a halálbüntetés eltörlése felé vezető első lépésként azonnal vezessenek be moratóriumot a halálbüntetésekre; üdvözli, hogy 2019-ben kedvezően alakult a halálbüntetés fenntartására irányuló politikai támogatás meggyengülése néhány olyan országban, amely e büntetést még nem törölte el; fájlalja ugyanakkor egyes nemzeti igazságügyi hatóságok határozatait, amelyek a korábbi évekhez képest a kivégzések számának növekedéséhez vezettek; felhívja az Uniót, hogy továbbra is következetesen ítélje el a halálbüntetés alkalmazását, és világszerte folytasson a halálbüntetés elleni kommunikációs kampányokat; nyomatékosan felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy minden nemzetközi fórumon vegyék védelmükbe a halálbüntetés eltörlését, és szorgalmazzák ezen álláspont lehető legszélesebb körű támogatását;

119. ismételten megerősíti elkötelezettségét a kínzás világszerte történő betiltása, az áldozatok támogatása és a kínzás elkövetőinek felelősségre vonása iránt; üdvözli a harmadik országokra irányuló, a kínzással és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy büntetéssel kapcsolatos politikájáról szóló uniós iránymutatások aktualizálását; nyomatékosan felszólítja valamennyi tagállamot és egyéb országot, hogy amennyiben még nem tették meg, ratifikálják a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni ENSZ-egyezményt, valamint az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyvet amelynek 2019-ben 35. évfordulóját ünnepeltük; elismeri a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők jelentőségét a kínzás és a rossz bánásmód egyéb formái elleni küzdelem szempontjából;

A modernkori rabszolgaság és az emberkereskedelem elleni küzdelem

120. erőteljesebb nemzetközi választ szorgalmaz a modernkori rabszolgaság és az emberkereskedelem és azok hálózatainak felszámolása céljából, a vállalkozásokra vonatkozóan új átvilágítási kötelezettségeket előírva az ilyen helyzetek azonosítása, értékelése, megelőzése és kezelése érdekében, és a hatóságokkal való együttműködésre vonatkozóan, javítva a büntető politikákat az emberkereskedőkkel és a modernkori rabszolgaságot fenntartó vagy abból hasznot húzó személyekkel szemben; emlékeztet arra, hogy ezek az elfogadhatatlan munkakörülmények aláássák az emberi méltóságot és az alapvető emberi jogokat; felhívja azokat az államokat, amelyek még nem tették meg, hogy ratifikálják az e veszélyek és a gyermekmunka elleni küzdelemre vonatkozó ILO-egyezményeket;

Gazdasági, szociális és kulturális jogok

121. kéri az Uniót, hogy fokozza erőfeszítéseit a gazdasági, szociális és kulturális jogok uniós külpolitika és külső fellépések általi előmozdítása és védelme érdekében, különösen a nemzetközi megállapodások emberi jogi záradékainak hatékony alkalmazása révén, a munkaügyi rendelkezéseket is ideértve, valamint a kultúrába és oktatásba mint a tartós változás vektoraiba való beruházás révén; üdvözli az erőszakról és a zaklatásról szóló ILO-egyezmény elfogadását, amely olyan, új és kötelező erejű nemzetközi munkaügyi normákat tartalmaz, amelyek elengedhetetlenek e veszélyek munka világából való kiküszöbölése és az áldozatok védelme szempontjából; hangsúlyozza, hogy külön védelemre van szükség az anyák számára a munkahelyen, terhességük alatt és után, többek között az anyák egészségével, a szülési szabadsággal és juttatásokkal, a foglalkoztatás védelmével és a megkülönböztetésmentességgel, valamint a szoptatással kapcsolatban;

122. elítéli, hogy a dolgozók és a szakszervezetek jogainak megsértése világszerte továbbra is folytatódik, valamint hogy e jogsértések alapjának magvát az egyesülés szabadsága, a kollektív tárgyaláshoz való jog, a tájékoztatáshoz, konzultációhoz és részvételhez és a kollektív fellépéshez való jogok, valamint a méltányos díjazáshoz, a tisztességes munkakörülményekhez és a munkahelyi egészségvédelemhez és biztonsághoz való jogok képezik;

123. emlékeztet arra, hogy a kultúrához és oktatáshoz való hozzáférés alapvető jog; megjegyzi, hogy a kulturális diplomácia fontos szerepet játszik a béke és az emberi jogok tiszteletben tartása mint értékek előmozdításában; kéri az Uniót, hogy külső kapcsolataiban vegye fel a kultúrát és az oktatást, valamint az azokhoz kapcsolódó jogokat az emberi jogi szakpolitikájába;

Üzleti vállalkozások és emberi jogok

124. üdvözli a számos európai vállalat által vállalati felelősségvállalási politikájának végrehajtására tett kísérleteket az emberi jogok tiszteletben tartása, valamint a különböző tagállamokban meglévő, a kellő gondosság bátorítására vagy előírására vonatkozó szakpolitikák és jogszabályok végrehajtása érdekében; kéri az uniós székhelyű vállalatokat, hogy teljesítsék vállalati felelősségvállalásukat az által, hogy az Unió egységes piacán vállalt etikai szabályok és normák tiszteletben tartására törekszenek;

125. kéri egy olyan, az emberi jogokkal és a környezetvédelemmel kapcsolatos kellő gondosságra vonatkozó, kötelező jellegű uniós eszköz létrehozását, amely előírja a vállalatok számára, hogy tevékenyen vegyenek részt a vállalkozásaik és ellátási láncaik által az emberi jogokra gyakorolt kedvezőtlen hatások feltárásában, értékelésében, mérséklésében, megelőzésében és bejelentésében, és amely jogsértés esetén a vállalkozások vezetőire és ügyvezetőire alkalmazható, az áldozatok számára pedig hozzáférést biztosít az igazságszolgáltatáshoz és a jogorvoslathoz; üdvözli azt a bejelentést, amely szerint a Bizottság javaslata felelősségi rendszert fog magában foglalni; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a legsúlyosabb jogsértések esetére a felelősség további típusait – többek között a büntetőjogi felelősséget – is beemelje javaslatába;

126. javasolja, hogy építsenek be ebbe az eszközbe jogi gondossági kötelezettséget annak megelőzése érdekében, hogy a vállalkozások tengerentúli ellátási láncaikban modernkori rabszolgaságot és gyermekmunkát alkalmazzanak; javasolja, hogy egy átláthatósági követelmény legyen része a kellő gondossági eszköznek, hogy elősegítsék az áldozatok jogorvoslathoz való hozzáférését; hatékony mechanizmusokat kér a panaszt benyújtók bosszúállással szembeni védelme érdekében, beleértve a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek (SLAPP-perek) elkerülését célzó jogszabályokat; emlékeztet a sokrétű emberi jogi visszaélésekre, amelyek a természeti erőforrások kizsákmányolásával kapcsolatban fordulhatnak elő;

127. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy minden ország maradéktalanul végrehajtsa az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket, és felhívja azokat az uniós tagállamokat, amelyek még nem fogadtak el az üzleti vállalkozások jogaira vonatkozó nemzeti cselekvési terveket, hogy ezt a lehető leghamarabb tegyék meg; ösztönzi az Uniót és tagállamait, hogy vegyenek részt konstruktív módon a transznacionális vállalatokkal és egyéb üzleti vállalkozásokkal foglalkozó kormányközi ENSZ-munkacsoport emberi jogokkal kapcsolatos munkájában;

128. hangsúlyozza, hogy kötelező erejű nemzetközi eszközt kell létrehozni a multinacionális és transznacionális vállalatok és más vállalatok tevékenységeinek az emberi jogok nemzetközi jogában való szabályozására;

Új technológiák és emberi jogok

129. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a Covid19-világjárványra reagálva számos adatalapú és új technológia-vezérelt eszközt használnak; hangsúlyozza, hogy ezek gyakran nehezen észrevehető kockázatokat jelentenek az alapvető szabadságok gyakorlása, a hatalommal való visszaélés és a kibertámadásokkal szembeni fokozott kiszolgáltatottság tekintetében, amennyiben hatékony technikai és jogi biztosítékok nem állnak rendelkezésre; aggodalmát fejezi ki a megfigyelésre és a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozására továbbra is használt technológiák miatt; kéri, hogy az Unió mint a magánélet védelmére és az adatvédelemre vonatkozó globális normák meghatározásának vezető szereplője az új adatalapú eszközök esetleges káros hatásainak megelőzése érdekében állapítson meg új normákat és bevált gyakorlatokat mind Unión belüli használatra, mind világszerte követendő megoldásokként;

130. emlékeztet 2014. február 27-i, a katonai robotrepülőgépek használatáról szóló állásfoglalására ([8]), valamint aggodalmát fejezi ki a katonai robotrepülőgépek nemzetközi jogszabályi kereten kívüli használatával kapcsolatban; ismételten felszólítja az Uniót, hogy a lehető leghamarabb dolgozzon ki egy jogilag kötelező érvényű keretrendszert a katonai robotrepülőgépek használatára vonatkozóan, és ezzel garantálja, hogy a tagállamok betartsák jogi kötelezettségeiket, és ne hajthassanak végre jogtalan célzott gyilkosságokat, és ne nyújthassanak segítséget ilyen gyilkosságok harmadik államok általi végrehajtásához; felkéri továbbá a Bizottságot, hogy folyamatosan és megfelelően tájékoztassa a Parlamentet a pilóta nélküli légi járművek gyártásával összefüggő valamennyi kutatási és fejlesztési projekt uniós támogatásának felhasználásáról; emberi jogi hatásvizsgálatok elvégzésére szólít fel a további drónfejlesztési projektekkel összefüggésben; emlékeztet az autonóm fegyverrendszerekről szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására ([9]); nyomatékosan kéri a főképviselőt/alelnököt és a tagállamokat, hogy tiltsák be az olyan teljes mértékben autonóm fegyverek fejlesztését, gyártását és használatát, amelyekből hiányzik a célpont kiválasztására és megtámadására vonatkozó kritikus funkciók értelmes emberi irányítása; nemzetközi tárgyalások megindítását sürgeti egy olyan, jogilag kötelező erejű eszközről, amely betiltja az észszerű emberi ellenőrzés nélküli, autonóm halálos fegyvereket; nyomatékosan kéri a főképviselőt/alelnököt és a tagállamokat, hogy fogadjanak el a nemzetközi tárgyalásokra vonatkozó közös álláspontot ebben a tekintetben;

([8]) HL C 285., 2017.8.29., 110. o.
([9]) HL C 433., 2019.12.23., 86. o.

2021. január 20., szerda

Migránsok és menekültek

131. nyomatékosan felszólítja a kormányokat, hogy vegyenek részt az emberi jogok és a méltóság tiszteletben tartásán alapuló válaszintézkedésekben és a migránsok és menekültek kiszolgáltatottságának és védelmi szükségletük kezelését célzó megoldásokban, összhangban a szolidaritás és a partnerség elvével, tisztázva a migráció számára megfelelő és hozzáférhető legális útvonalakat; kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy kezeljék a migráció kiváltó okait, amelyek arra késztetik az embereket és családokat, hogy elhagyják hazájukat, mivel nem képesek méltóságukat tiszteletben tartó és biztonságos környezetben élni;

132. ismételten hangsúlyozza, hogy fel kell lépni az emberkereskedést folytató bűnszervezetek és személyek ellen; sajnálatának ad hangot a menekültek által a menekülttáborokban tapasztalt kedvezőtlen helyzet, lehetőségeik hiánya, a menedékjog iránti kérelem feldolgozásának hosszú várakozási ideje, valamint az alapvető orvosi ellátáshoz és a gyermekek esetében az oktatáshoz való hozzáférés problémája miatt; nyomatékosan kéri, hogy találjanak szabadságelvonással nem járó alternatívákat a migránsok és menekültek fogva tartására, és ezzel összefüggésben elutasít minden, a migránsokkal szembeni embertelen vagy megalázó bánásmódot; hangsúlyozza, hogy a kötelező egészségügyi vizsgálatok lefolytatása során tiszteletben kell tartani az emberi jogokat, valamint hogy valamennyi menedékkérő és migráns számára garantálni kell a nélkülözhetetlen szolgáltatásokhoz, többek között az átfogó egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést; hangsúlyozza, hogy világszerte fenn kell tartani a menedékhez való jogot;

133. felhívja az uniós tagállamok illetékes hatóságait, hogy a menekült jogállással rendelkező személyekkel szemben jóhiszeműen és kellő gondossággal, valamint a jogállamiság elvével összhangban járjanak el, és támogassák a családegyesítési kérelmeket az olyan helyzetek megszüntetése érdekében, amikor a menekültek elszakadtak közeli hozzátartozóiktól, különösen a gyermekektől;

A demokrácia támogatása

134. kéri az Uniót, hogy fokozza a demokratikus civil aktivizmus támogatását, amely a populizmus, a nacionalizmus és az önkényuralmi rezsimek térnyerésével 2019 óta bővül; kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy erősítsék meg az Unió demokráciatámogató programjait globálisan, a demokráciapárti alulról induló (bottom-up) folyamatok támogatása, valamint az intézményi rezilienciaépítés támogatása által; ezzel összefüggésben kiemeli a Parlament által végzett demokráciatámogatási tevékenységeket, ideértve a választások megfigyelését, a közvetítést, a képzési és mentorálási programokat, amelyeket a partnerországok változó helyzetéhez kell igazítani, számításba véve a harmadik országok kulturális és nemzeti hátterét, a velük való párbeszéd és partnerség erősítése érdekében; üdvözli a Tanács 2019. október 14-i következtetéseiben és az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó 2020–2024-es uniós cselekvési tervben szereplő felhívást egy rugalmasabb, innovatív, hosszú távú és konfliktusérzékeny megközelítés bevezetésének előmozdítására a demokrácia támogatásában; üdvözli, és ebben a tekintetben bátorítja és támogatja az olyan független szervezetek munkáját, amelyek az Európai Unió alapvető értékei alapján működnek és a demokratikus átmenetet ösztönzik a világban;

135. kötelezettséget vállal arra, hogy előmozdítsa a demokratikus folyamatok nagyobb átláthatóságát, különös tekintettel a különböző nem állami szereplők politikai és témafókuszú kampányainak finanszírozására;

o

o o

136. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az EU emberi jogi különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ Biztonsági Tanácsának, az ENSZ főtitkárának, az ENSZ Közgyűlés 75. ülésszaka elnökének, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa elnökének, az ENSZ emberi jogi főbiztosának és az EU küldöttségvezetőinek.